

RÍMELŐ

Szenes Hanna:

CHANUKA

Chanuka van, a gyertya fellobog
És minden zsidó szív erősen feldobog.
Eszünkbe jutnak hősi képek,
Eltünedezett ősi népek.
Volt Pharaó, volt görög uralom
S nem törhetett meg minket semmilyen hatalom.
Vittük a Tórárt vittük velünk,
Abból merítettük minden hitünk.
És mentünk a pusztán éhezve, szomjazva,
de velünk volt Isten, nem voltunk elhagyva.
És mi, kik ilyen ősöktől származunk
Nem csüggedünk, mi tovább harcoljunk.
Hisz biztatóan int a gyertyafény:
Ne csüggedj Izráel, van még remény!

(Budapest, 1933. december. Szenes Hanna – még Szenes Anikó – ekkor 12 éves volt.)

Lázár Ervin:

A Négyszögletű Kerek Erdő

(részlet)

Nagy pironkodva előállt Dömdödöm, akiről mindenki tudja,
hogy csak annyit tud mondani, Dömdödöm. Így szavalt:

*Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm*

– Nem ér! – rikoltozott Bruckner Szigfrid. – akkor én meg azt
mondom, hogy:

*Prampapam, prampapam,
prampa-prampa-prampapam*

– Nono – mondta Mikkamakka – csak azért kiabálsz, mert nem
tudod, mit jelent Dömdödöm verse.

– Miért, mit jelent?

– Azt, hogy mindannyiunkat nagyon szeret.

– Engem is?

– Persze, téged név szerint is megemlített – mondta Mikkamakka.

William Blake:

MÁSOK BÁNATA

Láthatok búsulni mást
S ne érezném bánatát?
Láthatok-e szenvedőt,
Hogy ne vigasztaljam őt?

Látva könnyet más szemén,
Bánatát ne osszam én?
Apa síró kisfiát
Nézzé, s bú ne járja át?

Ülhet némán egy anya,
Míg szorong, sír magzata?
Nem, nem, ó, ez nem lehet,
Ez nem eshet soha meg.

S ki mosolyt hint, merre jár,
Hallva, hogy egy csöpp madár
Bútól, gondtól sujtva zeng,
S egy kisdéd kínban mint eseng:

Nem ül fészkéhez talán,
S enyhít szíve bánatán?
Vagy a kis bölcső felett
Nem sír gyermek-könnyeket?

S ülve éjt-napot vele,
Könnyeit nem törli le?
Nem, nem, ó, ez nem lehet,
Ilyet soha nem tehet.

Örömét szétosztva mind
Szinte kisdéd lesz megint,
A bú ismerőjeként
Hordja bánatunk felét.

S ne hidd, míg száll sóhajod,
Hogy Teremtőd nincsen ott,
És ne hidd, ha könnyezel,
Hogy Teremtőd nincs közel.

Belénk oltja örömét:
Hogy bajunk ő zúzsa szét,
És míg meg nem enyhülünk,
Mellénk ül és sír velünk.

(Tótfalusi István fordítása)

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2016/12
XXIX. évfolyam, 1. szám

150 Ft

HOGYAN JÖN EL JÉZUS?

A kép forrása: garycombs.org

„És visszavitt engem a szenthely külső kapujának útjára, mely keletre néz vala;
és az zárva volt. És monda nékem az Úr: Ez a kapu be lesz zárva, meg nem nyílik és senki
rajta be nem megy, mert az Úr, az Izráel Istene ment be rajta, azért be lesz zárva.”

(Ezékiel 44, 1-2)

Tartalom

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Nem lesz mindig sötét (Iványi Gábor)..... 3

AKTUÁLIS

Hogyan jön el Jézus? (Bereczky Géza) 4

A HÓNAP JELESE

80 esztendeje született és 10 éve hunyt el

Lázár Ervin meseíró (-kz-)..... 5

EGYHÁZUNK HÍREI..... 6

NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN

Maria Montessori (Szabó Ildikó)..... 7

IFI SAROK (Tdke)..... 8

Patricia M. St. Johns: *Egyetlen megoldás* (részlet) 10

ZSIDÓ ÉLET

Jézus zsidó szemmel (Schlesinger Hanna) 12

Mese Hanukára..... 14

Fánk Hanukára..... 15

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Jézus jön, és betér hozzád (Göncz Zoltán) 16

HAVI ISTENTISZTELETI REND

December 17

HÍRMOZAIK 17, 19, 21

HÉTKÖZNAPI HŐSÖK 18

KITEKINTŐ

Trump és a kereszténység (Bartus László)..... 20

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Ingerose Paust: A döntés napjai

(részlet – Czövek Olivérné fordítása) 22

ÉLET ÉS IRODALOM

„Kiálta, mint oroszlán” (Barna Imre)..... 24

EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA (ig)..... 25

Búcsú a Roma Parlamenttől..... 30

AJÁNLÓ (KKS) 31

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG (Iklódy László)..... 31

RÍMELŐ..... 32

A KALENDÁRIUM és HÍRMOZAIK rovatot Kerecsényi Zoltán készíti.

Az illusztrációk forrása: <http://all-free-download.com>

Hangoló

Hogyan jön el a Messiás? Hová? Mikor? Milyen lesz Ő? Mi lesz akkor a teendők? Tudunk-e egyáltalán tenni akkor még valamit? S vajon a Messiás, amikor eljön, ismerősként tekint-e ránk, mint ahogyan az álruhát öltött király tekint próbára tett alattvalójára? Rettegésünk miatt inkább halasztanánk eljövételét, vagy reménységgel várjuk? Miért félünk, miért reménykedünk? Tudjuk-e sürgetni eljövételét, s ha igen, hogyan?

Találunk válaszokat az elolvasott írások segítségével kérdéseinkre, növeljük bennünk a reménységgel teljes várakozást, bátorítson minket azok példája, akik nap mint nap álruhát öltött Királyukként fogadják a hozzájuk segítségért folyamodókat, és ünnepeljük mind együtt őt, aki a szegénységben született gyermek álruhájába bújva először jött el közénk!

Kovács Judit

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515

* E-mail: ev@metegyhaz.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk: 0444

* Bankszámlaszám: 11708001-20520380 (OTP) * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit

* Szerkesztőbizottsági tagok: Kovács Judit, Bereczky Géza * Felelős kiadó: Iványi Gábor

* Munkatársak: Iklódy Janka, Lendvai Éva, Vadászi Ilona * Művészeti szerkesztő: Farkas Csilla

* Éves előfizetési díj: 1800 Ft * Egyes példányszám ára 150 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkesi hivatalában.

DECEMBER 3. – A FOGYATÉKKAL ÉLŐK NEMZETKÖZI NAPJA

Magyarországon több mint 600 ezerre becsülik a tartósan egészségkárosodott és fogyatékkal élő emberek számát. Az ENSZ Közgyűlése kerek 10 éve, 2006. december 13-án fogadott el egyezményt a fogyatékkal élők jogainak védelméről, amely 2008. május 3-án lépett hatályba. Magyarország az elsők között csatlakozott az új egyezményhez.

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Nem lesz mindig sötét

„...*imé mindenütt nyomor és sötétség, és szorongatásnak éjszakája, Ő pedig a sűrűs sötétben elhagyatva. De nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongatás van...*”
(Ézsaiás 8,22-9,1a)

Édesanyám kamaszlányként, fiatal felnőttként élte meg 1944 karácsonyát. Nem volt ez akkor ünnep, a győztes szövetségesek ekkor próbálták megadásra kényszeríteni a náci Németországgal koalícióban harcoló Magyarország fővárosát. Megállás nélkül hullottak a bombák, s a kis bérház, ahol a fiatal lány a szüleiével, testvéreivel és a többi lakóval a pincében szorongott, rengett a becsapódások hatásától. Nem volt villany, a víz is elapadt, s egyszer csak kétségbeesett kopogás hallatszott a pincefolyosó hátsó falától. Találat érte a szomszédos ház is, s a bajba jutott emberek és az innenső oldalon lévő férfiak szinte a csupasz kezükkel bontottak nyílást, hogy a sebesültek a viszonylagos biztonság menedékebe kerülhessenek. Az éppen csak felserdült lány ekkor látott először megcsontított és haldokló embereket. Reggel kiderült, hogy a környéken, ezen az oldalon egyedül az ő házuk maradt viszonylag épen. Sokan a találatoktól a romok alatt lelétek halálukat. Édesanyám gyakran felidézte ezt a szörnyű éjszakát, amely mintha nem akart volna véget érni. Az is mindig eszébe jutott, hogy az a társadalom, amiben felnőtt, nagyon is vallásos volt. Ő maga is, az ostrom békésebb pillanataiban át-átsétált vásárnaponként a fatori evangélikus templomba. De ezen az éjszakán úgy érezte, hogy mindez kevés. Az is világossá vált számára, hogy ez a vallásosság nem tudta a kortársait megakadályozni abban, hogy egy embertelen háborúba keveredjenek, és ártatlan embereket, az ő zsidó osztálytársait is a halálba küldjék. Igazi sötétség volt ez.

Már családja volt, amikor ádventben évről évre, velünk, a gyermekeivel elkészített egy kis papírházikót, melynek minden napra volt egy kinyitható ablaka, a kis magányos „épületben” pedig pislákolgt egy gyertya, így elolvashattuk az áttetsző zsírpapírra gyöngybetűkkel odaírt igéket, amik között mindig ott volt Ézsaiás könyve kilencedik részének fent idézett mondata is.

Az a háború véget ért, édesanyám azóta átjutott a „falon”, biztonságban, békében, az örökkévalóságban, az atyai házban van. Én viszonylagos békében nőhettem fel, háborús tapasztalataim csak pillanatokra vannak. De tudom, mi történik Szíriában, vagy a világ más országaiban, ahol ilyen vagy olyan vallásuk és politikai hovatartozásuk miatt embereket üldöznek és gyilkolnak nap mint nap. Nagy lehetőséget kaptunk az Úrtól, hogy azoknak, akik ilyen rettenetes módon áldozatokká váltak, bontsunk egy kis rést a magunk békésebb „pincefalain”, és legalább engedjük őket a szabadabb, emberségesebb világ felé menekülni. Fáj, hogy olyan könnyen értő szívre és engedelmes akaratra talált a központilag meghirdetett irgalmatlanság, gyűlölet és ellenszenv. Amikor nyitogatni kezdjük édesanyám unokáival és dédunokáival a mi kis adventi házikóinkat, és a fenti Ézsaiás-szövegre nyitunk, gondolni akarok azokra, akik Aleppóban vagy a világ más, hasonló elpusztított városaiban, vagy akár csak Röszkénél és Tompánál, a magyar szögesdrót kerítés előtt, hideg sátraikban várják a reggelt, az esetleges bebocsáttatást.

Azt akarom, hogy azok, akikhez a hangom, szeretetem és az egyszerű kétkezi példám elér, a gyermekeim, az unokáim, a barátaim képviseljék a békés holnapnak ezt az isteni üzenetét, hogy nem lesz mindig sötét ott, ahol most csak szorongatás van, és tegyék is meg azt, ami tőlük telik, hogy ha lehet, békésebb reggelre ébredhessünk.

Iványi Gábor

AKTUÁLIS

Hogyan jön el Jézus?

„Urunk, Jézus Krisztus eljövételét és vele való egyesülésünket illetően ne vesztitek el rögtön józanságotokat, és sem lelki kinyilatkoztatás, sem állítólag tőlünk eredő mondás vagy levél ne ijesszen meg benneteket, mintha az Úr napja már küszöbön állna. Semmiképpen meg ne tévesszen valaki titeket, hiszen előbb be kell következnie az elpártolásnak, és meg kell mutatkoznia a bűn emberének, a kárhozát fiának, az ellenségnek, aki mindenek fölé emelkedik, amit Istennek és szentnek neveznek. Sőt, Isten templomában foglal majd helyet, és istennek akar látszani” (2Thesszalónika 1-4).

A világvége fogalma bibliai hagyományokban gyökerezik. Korunkban a környezetszennyezés, az éghajlatváltozás és a túlnépesedés kapcsán az emberiség egyre inkább szembe-sül azzal, hogy bolygónkat „lelaktuk”. Sokan gondolják úgy, hogy ez az állapot hosszú távon tarthatatlan. A világvégének a közgondolkodásban jelen lévő fogalma azonban nem teljesen azonos a keresztény világvége-értelmezéssel, hiszen a világvége a közgondolkodásban természetes folyamatok következménye, a keresztények szerint azonban valási esemény, Isten közvetlen beavatkozásának eredménye, amely a föltámadt Jézus Krisztus visszatéréseivel következik be, és összekapcsolódik az egész világ megújulásával. A világ nem pusztul el, hanem Isten új eget és új földet teremt. Ez az esemény, amely Krisztus második eljövételével következik be, valami újnak a kezdetét jelenti.

Az Ószövetségben találunk olyan kijelentéseket, melyek elsősorban arra utalnak, hogy Isten a történelemben egyszer büntetni fog, így zárja le az emberi történelmet. Ám, ugyancsak az Ószövetségben, találunk olyan beszámolókat is, amelyek azt érzékeltetik, hogy Isten üdvözítő akarata és szeretete túlmutat a büntetésen. Valami egészen új következik majd be, az ember és a természet teljes megújulása. A vég tehát nem egyenlő a büntetéssel: az új és örök szövetség, amit Jeremiásnál és Ezékielnél is olvasunk, azt jelenti, hogy Isten megújítja az embert. Az ember szívébe oltja gondolatait, és a legfőbb teremtmény annyira megváltozik, hogy többé nem fog vétkezni, mindig és mindenben engedelmesen Isten akaratát fogja követni (Jeremiás 31,31). Teljes megújulásról van tehát szó, nemcsak az egyes ember, hanem a nemzetek is megtérnek, jelképesen felmennek Sion hegyére, hogy Izrael Istenében felismerjék az igaz Istent (Mikéás 4,1). Elhangzik az is, hogy a nemzetek a lánzdzsákból sarlót készítenek, teljes béke lesz. A természet is így jelenik meg Ézsaiás prófétánál: egy nagy „állatövoda”

lesz a vadvilág, együtt van a farkas a báránnyal, a párduc a gödölyével, egy kisgyermek terelgeti a vadállatokat, a kígyó nem marja meg az embert (Ézsaiás 65,25). A végről szóló kijelentések tehát, amelyek lezárják az emberi történelmet, egyszerre hozhatnak ítéletet és megújulást.

Jézus mind a négy evangéliumban szól a végidőkről, különösen a három szinoptikusban. Márk evangéliuma egyenesen azt állítja, hogy a kortársak „közül lesznek, akik nem halnak meg, míg meg nem látják Isten ... országát”. Hasonlót olvasunk a Máté 16,28-ban, és a Lukács 9,27-ben is. A Lukács 21,32 és Máté 24,34 szerint még az akkor élő nemzedék életében eljön Isten országa

Ugyancsak szó esik a világvégéről az újszövetségi apostoli levelekben és természetesen a Jelenések könyvében is. A végidők leírásának lényege, hogy ennek kezdetén különlegesen rossz dolog fog történni (Máté 25,31-46), ám Jézus Krisztus megjelenése végső soron nem a pusztulást, hanem a végső kegyelmet és megújulást hozza el. Az emberi világ, amely egyszerre hordozza magán a jó és a rossz jegyét – de azért mégis a jó után sóhajtozik –, a beteljesedéshez ér. Ez Krisztus második eljövetele, amit hétköznapi kifejezéssel „világvégének” nevezünk. Ne feledjük azonban, hogy a napot és az órát nem tudja még a Fiú sem, csak az Atya (Máté 24,36 vö.: Az apostolikus cselekedetei 1,7). Ezzel Jézus Krisztus azt hangsúlyozta, hogy újbóli eljövetele biztosan be fog következni, ez pedig az ítélet és az üdvösség megvalósulásával számunkra vigasztaló ígértet. Azon, hogy ez pontosan mikor következik be, nem érdemes töprengeni, hiszen aki tisztességes keresztény életet él, az evangélium szellemében, az egészen biztos, hogy minden időben méltó lesz arra, hogy Krisztus második eljövetelekor nyugodt szívvel állhasson Isten színe elé.

(A cikk forrása Rózsa Huba: „A Krisztus második eljövetele biztos” c., Magyar Kurirban megjelent előadása)

A HÓNAP JELESE

„...ha két ember bizalommal fordul egymás felé, akkor látják, hogy ebből valami jó is lehet...”

80 esztendeje született és 10 éve hunyt el
Lázár Ervin meseíró

A kép forrása: By Sziilági Lenke - http://www.litera.hu/netmaplo/sziilagi-lenke-fotonaplo/a-5-CC-BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44564330

népmeséket jól ismerő Lázár jól összekapcsolta a régi hagyományokat a maga sajátos elemeivel; nem véletlenül mutatott számos rokon vonást megannyi műve a népmeséssel. Elég csak *A Hétféjű Tündér* című kötet meséire, vagy a *Szegény Dzsoni és Arnika* című meseregényre gondolnunk.

Lázár Ervin 2016. május 5-én lett volna nyolcvan esztendő, és december 22-én lesz kerek tíz éve, hogy elhunyt. Gyermekkorának meghatározó helye volt Rácegres – pontosabban Alsórácegres –, ide kanyarodott vissza minduntalan meséiben, ez a hely inspirálta: „Rácegrespuszta énbennem megvan, és meghatározó erővel szólt és szól bele a munkámba, mindabba, amit művelek. Mindamellert, amikor lányaimnak, fiamnak erről meséltem, vagy ha manapság is ezt-azt abból az időből felhozok, ők valóban úgy néznek rám – noha persze e tekintetben is jól ismernek, s talán szívesen meg is hallgatnak –, mintha múzeumból lépnék elő. Bizonyos szavak, kifejezések, szokások számukra ismeretlenek voltak, amíg őket nem említettem.” A Lázár-család 1951-ig élt itt. Az apa, Lázár István, uradalmi ügyintézőként dolgozott, a kis Ervin előbb Felsőrácegresre, majd Sárszentlőrincre járt iskolába. Olvasni már jóval az iskolába kerülés előtt megtanult. Tízéves korában a székesfehérvári ciszterci gimnáziumban, majd az államosításkor kis ideig egy idős sárszentlőrinci tanár magántanítványaként tanult. Apja származása miatt nehézkes volt továbbtanulása, s csak közbenjárásra tudták a szekszárdi gimnáziumba beíratni. Közben – az igaztalan politika miatt – a pusztáról is költözni kellett, de a fiú minden nehézség ellenére is elvégezte a középiskolát, leérettségizett, s szerencséjére jött a Nagy Imreféle könnyítés, melynek hullámain eljutott az egyetemre; – a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarára, előbb újságíró szakra, majd különbözettel magyar szakra. Az egyetem mellett aktívan dolgozott az Esti Pécsi Naplónál, a Dunántúli Naplónál, valamint a Jelenkornál. Közben, 1964-ben a Móra Kiadónál napvilágot látott első meseregénye, *A kisfiú meg az oroszlánok*. 1965 tavaszán úgy döntött, felköltözik a fővárosba, új állása is lett, mintegy

A Babes-Bolyai Egyetem kiváló tudósa, *Kádár Annamária* az érzelmi intelligencia fejlesztése egyik legfontosabb eszközének, olyan lelki tápláléknak nevezi a mesét, amely életre szóló nyomokat hagyhat: „Annak a gyermeknek, aki mesét hallgatva nő fel, varázspálcája a saját elméje lesz, és képzelete, érzelmi intelligenciája segíti majd a megpróbáltatások közepette.”

Lázár Ervin szerint: „Az emberekben él a vágy a mesére. Olyan alkotásokkal kell kiszolgálni őket, amelyek lelki táplálékot nyújtanak, amelyekből merítenek.”

A „mesék és babonák, a bájolók parancsoló ritmusát”, s a

hat éven át az Élet és Irodalom szerkesztőségében. Alkotókedve töretlen volt, 1966-ban, '69-ben és '73-ban megjelentek elbeszéléskötetei is: a *Csonkacsüörtök*, az *Egy lapát szén Nellikének*, majd a *Buddha szomorú*. 1971-től a rendszerváltoztatásig szabadfoglalkozásúként kereste kenyerét, még egy kis időre a fővárosból vidékre, Pécelre is leköltözött családjával. Közben megjelent *A fehér tigris*, majd az igen népszerű, nyolc kiadást is megért: *A Hétfejű Tündér*, s ezt követve az ugyancsak igen népszerű *Berzián és Dideki*. S ezután sem volt megállás, 1985-ben jött *A Négyszögletű Kerek Erdő*, 1989-ben a *Bab Berci kalandjai*, 1996-ban a *Csillagnajor*, mely kifejezetten a gyermekkor helyszíné, Alsórácegrespuszta hangulatát idézi. Munkái több kiadást megértek, nem egy ízben nyerték el az Év Könyve elismerést is, s számos alkalommal lehetett látni-hallani bábdarabjait, rádiós hangjátékait. Éppen húsz éve, 1996-ban kapta meg a Kossuth-díjat, halála előtt nem sokkal a Prima Primissima-díjat, de a Soros Alapítvány Életműdíját is magáénak tudhatta.

A tavaly elhunyt Kristóf Attila ekképp emlékezett elhunyt író-társára, s annak életművére: „...műveiben az igazság azonosul, mondhatni frigyre lép a szeretettel, a humort valami gyöngéd belső fény ragyogja be, az a gyermeki hit, amiről Szent Pál leveleiben oly gyakran beszél... Ha vele kap-

csolatban a konzervatív szót veszem a számra, akkor a múltban gyökerező, tisztes hagyományokból táplálkozó, méltányosságra és igazságra törekvésre, már-már misztikus szeretetre gondolok, amely az élet és a jóság szeretetét együtt jelenti. Az a tény, hogy gyermekek olvassák, értik és élvezik, a legkülönösebb és legerőteljesebb módon érinti, neveli a felnőtteket, a szülőket is. Az, hogy »ifjú szívekben« él, azt is jelenti, hogy újra és újra újjászületik. Nemzedékeket kapcsol össze...»

A Duna Televízió Bartók Béla-emlékdíjas és Prima-díjas műsora, a „Szerelmes földrajz” Lázár Ervinnél szóló (immár interneten is elérhető) kisfilmje meglehetősen mutatja be a meseírónak szíve közepén viselt Sió völgyét, a szeretetre méltó pusztát, a „Négyszögletű Kerek Erdőt”, a „Nagyszederfát”, Sárszentlőrincet, a hajdani iskolát, az evangélikus templomot. Érdekes megnyitni ezeket az archív képeket, s újra meghallgatni, elgondolkodni a filmben hallható írói gondolatokon: „...ha két ember bizalommal fordul egymás felé, akkor látják, hogy ebből valami jó is lehet... Az, amit most ez az ún. konzum-világ föl villant, mint célt, az a semmibe vezet. Tehát egy olyan emberi közösség, amelyben bizalom van, az a teljes emberi kiteljesedésnek a lehetőségét rejti magában...”

-kz-

EGYHÁZUNK HÍREI

FOTÓ: Tóth Gergő

„Ez itt az én hazám...” – Átadták az idei Hazám-díjakat A XXI. Század Társaság – 35 tudós és közéleti személyiség – alapította a Hazám-díjat, amely József Attila verse nyomán kapta nevét. A kitüntetés – a verstől eltekintve, önmagában is – elismeri azt a személyes, bensőséges és átélten őszinte viszonyulást múltunkhoz, jelenünkhöz és jövőnkhöz, amit a haza fogalma jelent. Minden évben hét olyan személyiség tevékenységét ismerik el vele, akik e gondolatnak szentelik munkásságukat. Az idei kitüntetettek: Iványi Gábor methodista lelkész, Komoróczy Géza író, Szalai Erzsébet szociológus, Bojár Gábor fizikus, informatikus, a Graphisoft elnök-vezérigazgatója, Csomós Mari színész. A posztumusz díjazott Kocsis Zoltán zongoraművész, karmester és zeneszerző kitüntetését Kovács Géza, a Nemzeti Filharmonikusok főigazgatója, Esterházy Péterét Reén Gitta, az özvegye vette át a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

(Forrás: nepszava.hu)

NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN

Maria Montessori (1870-1952)

A kép forrása: wikimedia.org

hosszas küzdelem után, pápai közbenjárásra és szigorú feltételek mellett mégis elérte, hogy 1892-ben az első női hallgatóként beiratkozhasson a római egyetem orvosi fakultására. Ma már elképzelhetetlen feltételek között végezte egyetemi tanulmányait. Az előadóterembe csak a férjhallgatók után, közvetlenül a professzorok előtt léphetett be. Ezért az előadások alatt gyakran állnia kellett, esetleg a leghátsó sorokban kaphatott helyet. Az anatómiai gyakorlatokat egyedül kellett végeznie, a boncterembe csak késő este juthatott be. Azaz gyakorlati felkészülését nem végezhette férfi hallgatótársaival együtt.

Mindezek ellenére tanulmányait kiváló eredménnyel fejezte be, és 1896-ban Olaszország első orvosnőjeként diplomát szerzett. Érdeklődése egyre inkább a gyermekgyógyászat és a pszichiátria felé fordult, az egyik pszichiátriai klinikán önkéntes munkatársként antropológiai¹ és elmekörtani vizsgálatokat folytatott. Ezen tevékenysége során találkozott egy csoport értelmi fogyatékos gyermekkel, akik az egyik kórteremben összehúzóva, embertelen körülmények között, minden gondoskodást nélkülözve tengették életüket. Ez az élménye annyira megrázta a szociálisan érzékeny fiatal orvosnőt, hogy elkezdett értelmi fogyatékos gyermekek gyógyításával foglalkozni. Vizsgálódásai egyre inkább meggyőzték arról, hogy a probléma nem elsősorban orvosi, hanem pedagógiai megoldást igényel. 1898-ban megbízták egy otthon felállításával a gyenge képességű gyermekek számára. Itt kezdte el kialakítani azokat a pedagógiai módszereit, melyeket később az egészséges gyermekek között fejlesztett tovább. 1898-tól 1900-ig újra az iskolapadba ült, és elmélyült antropológiai tanulmányokat folytatott. 1904-ben egyetemi magántanárrá nevezték ki. Később filozófiai, természettudományi doktori fokozatot szerzett, orvosi könyveket írt, és tanított a római egyetemen és több tanítóképzőben.

1907-ben Róma egyik külvárosában létrehozta a Gyermek Házát (Casa dei Bambini). Pedagógiai módszerei hamarosan a közvélemény érdeklődésének középpontjába kerültek nemcsak hazájában, hanem világszerte. Ő alkalmazott először az óvodában a gyerekekhez méretezett berendezési tárgyakat (székeket, asztalokat, polcokat), és nagy mennyiségben játékokat. Számos ilyen, ma már banálisnak tűnő „módszere” a maga korában szabadelvűnek hatott.

Nevelési módszeréből kizárta a tekintélyelvűséget, mivel meglátása szerint ez nem vezet valódi eredményre. Montessori pedagógiájának alapelve a gyermek tisztelete. Minden gyermekben él a cselekvési vágy és a világ megismerésének igénye, ezért biztosítani kell számukra a spontán, szabad tevékenység lehetőségeit, és az életkori sajátosságaiknak megfelelő környezetet. „Segíts, hogy magam csinálhassam” – vallják a Montessori-pedagógia hívei.

A 20. századi reformpedagógiai törekvésekben megfigyelhető az eltávolodás a korábbi, elsődlegesen intellektuális (a gondolkodási tevékenységet kizárólagossá tevő) személyiségértelmezéstől, és a jellem fejlesztését a tapasztalásokon alapuló meggyőződésrendszert, az önkibontakoztatást, a társadalmi partnerviszonyokra nevelés koncepcióját, a szociális szokásrendszer fejlesztését tartják elsőrendű feladatuknak.

Így Montessori is céljának tekinti a független, önmagát ellátni képes, dolgozó, kreatív önállóan gondolkodó, problémamegoldó, segítőkész, együttműködésre képes, toleráns és békeszerető ember formálását. Éppen ezért pedagógiáját áthatja az a transzcendens irányultságú célrendszer, amelyet katolikus keresztény hite határozott meg.

Sajátságos tanítási eszközei közé tartozott a kirándulás, a

múzeum- és templomlátogatás, a teremtett anyagi világgal, a természettel és kultúrával, valamint a spirituális-lelki terekkel történő élményszerű kapcsolat kialakítása.

Különleges tanítási eleme volt a meditációs jellegű „csendgyakorlat”, melynek a révén a gyermekek figyelmét saját belső világuk felé kívánta fordítani.

Maria Montessori a maga korában rendkívülinek tartott elképzelései és módszerei mára már gondolkodásunk részévé lettek.

Szabó Ildikó

1 Az antropológia szó szerinti jelentése: embertan. Az emberi faj megismerésével foglalkozó tudomány.

Források:

NÉMETH - SKIERA: *Reformpedagógia és az iskola reformja*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.

MONTESORI, Maria: *A gyermek felfedezése*. Cartaphilus Kiadó, Budapest, 2002.

KURUCZ RÓZSA: *Viták a Montessori-pedagógiáról (1910-1956) Neveléstörténet*. 2007. évf. 3-4.

DR. PÁLVÖLGYI Ferenc: *A reformpedagógia vallási dimenziói*.

[https://bt.kpke.hu/uploads/articles/180416/file/A%20reformpedag%C3%B3gia%20vall%C3%A1s%20dimenzi%C3%B3%20\(PF\).pdf](https://bt.kpke.hu/uploads/articles/180416/file/A%20reformpedag%C3%B3gia%20vall%C3%A1s%20dimenzi%C3%B3%20(PF).pdf)

IFI SAROK

Ehhez az egyszerű, de nagyszerű karácsonyfadíszhez 3 db. fa jégkrém-pálcikára lesz szükséged (100 db-os kiszereleésben több helyen is beszerezhető, a nagyobbra lesz szükséged), zöld színű akrilfestékre, mindenféle színű kisebb gombokra, ragasztóra (az univerzális szilikon ragasztó pl. tökéletesen megfelel), kis drótdarabra vagy spárgára.

A pálcikákat ferdébe, ha a festék megszáradt, ragassz belőlük egy szabályos háromszöget!

Ezután ragaszd rá a gombokat, és egy kis papírcsillagot a csúcsára!

A hátlapjára, a csillag másik oldalára ragassz drótból vagy spárgából akasztót, az aljára pedig egy kis darab hullámpapírból készült fatörzset.

Az anglikán egyházból kiváló „nonkonformisták” presbiteriánus ágának főalakja volt. Kidderminsteri prédikátor (1641-60); a polgári forradalom idején tábori lelkész (1645); a Stuart-ház restaurációja (1660) után londoni, ill. udvari lelkész. Nézetei miatt üldözték, másfél évre börtönbe került (1685). Megigazulás-tanának arminianus elemei vannak. Több mint 100 műve közül *A megújult lelképítész* (1656) magyarul is megjelent. Wesley Jánosra is hatással volt.

A csillagokban szavakat rejtettem el a számok alatt. A magyar ábécé szerint vedd sorba a betűket és megtudod, hogy mit jövendőt egy próféta Jézus eljövételével kapcsolatban!

1. 10, 31

2. 21, 9, 12, 17, 9, 19, 9, 22, 15, 18

3. 1, 43

4. 36, 30

5. 6, 15, 5, 27, 31, 10, 12

6. 10, 31

7. 21, 15, 22, 6, 9, 22

8. 33, 9, 31, 33

9. 19, 2, 33, 22, 15

10. 11, 24, 12, 17, 1

11. 1, 43, 33 ...

12. 10, 44, 1, 15, 2, 31

Megfejtés:

1. „ _ _ 2. _ _ _ _ _ 3. _ _ 4. _ _ 5. _ _ _ _ _
6. _ _ 7. _ _ _ _ 8. _ _ _ _ 9. _ _ _ _ 10. _ _ _ _ ... ”
11. _ _ _ _ _

Áldott ünnepeket! Tdke

Színezd ki az alábbi rajzot:

Részlet Patricia M. St. John *Egyetlen megoldás*

(Evangélium Kiadó) című művéből.

(folytatás) **Titokzatos levél**

Ilyesmit mondott nagyapa is. Persze az utolsó szó mindig nagymamáé. Nagypapa véleménye ezért semmit nem jelent. Ahogy ott feküdtem egy páfrány szárát rágcsálva, és figyeltem a láthatáron lebukó napot, támadt egy gondolatom, de tudtam, hogy az illetlenség.

Elhatároztam, hogy ébren maradok, míg nagyszüleim elalszanak. Aztán felkelek, kiveszem a levelet a fiókból, és elolvassom. Látni fogom apám címét, és végre megtudom, hol van, és mi ez a rejtély körülötte. Azt persze jól tudtam, hogy nagymama nem szereti, ha titokban a dolgai közt kotorásznak, de most az egyszer meg kell tennem, hogy végre tájékozódjak. Hiszen, próbáltam bebeszélni magamnak, a levél tulajdonképpen az enyém, mert az én apámtól jött.

Hirtelen észrevettem, hogy a nap már majdnem eltűnt. Felugrottam, és rohantam a nyirkos réten át. A megriadt bárányok jobbra-balra ugráltak előlem. Nagyapa fűrésző szemmel állt a kerti kapuban, és már várt rám.

1901. december 10-én, 5 esztendővel Alfred Nobel svéd feltaláló halála után osztották ki az első Nobel-díjakat a különféle tudományágak, az irodalmi élet, illetve a békemozgalmak legtekintélyesebb képviselői számára. Nobel, aki a dinamit feltalálásával pacifista gondolkodása ellenére is a 20. századi haditechnika úttörője lett, végrendeletében alapította meg a róla elnevezett kitüntetését, amellyel együtt – vagyona kamataiból – komoly pénzüjzalmat is felajánlott.

A tanyai esték egyébként mindig nagyon kedélyesek. Télen a nyitott kandalló körül ültünk, meleg tavaszi estéken a nyitott ablak mellett. Általában kötöttem, vagy a bélyegeimet rendeztettem, nagymama pedig egy történetet olvasott nekünk, többnyire azokból az öreg könyvekből, amiket már gyermekkorában szerettem. Most éppen a Copperfield Dávid felénél tartott, s én napról napra izgatottan vártam a folytatást.

Ezen az estén nem akartam úgy odaülni nagyszüleim mellé, mintha mi sem történt volna. A történetben szereplő probléma kicsinek és jelentéktelennek tűnt a magaméval összehasonlítva, és... szinte csalónak éreztem magam. A rám szakadó magány majdnem elhordozhatatlannak látszott. Nagyszüleim csodálkozására halálos fáradtságot színleltem. Boldogtalanul mentem fel a szobámba.

Éjszakai beszélgetés

Hogyan tartsam ébren magam? Ez volt a nagy problémám. Egyszerűbben menne a dolog, ha nem vetkőznék le, és úgy bújnék az ágyba. De nagymama mindig feljött, hogy jó éjszakát kívánjon, hogy utánanézzon, összehajtogattam-e rendesen a ruhámat, és imádkoztam-e. Általában vagy a Miatyánkot vagy egy régi gyermekimádságot szoktam elmondani, amire nagymamám négyéves koromban tanított. Minden este elimádkoztam valamelyiket, anélkül, hogy bármit is jelentettek volna számomra.

De amikor este letérdeltem, valami nem volt rendben. Életemben először figyeltem meg, mit is imádkozom. Mondhatom-e, hogy „Bocsásd meg a mi vétkeinket”, amikor éppen arra készülök, hogy meg nem engedett dolgot tegyek? Próbálkoztam egy másik imádsággal, de éppoly sikertelenül.

Erre abbahagytam az egészet, és imádkozás nélkül lefeküdtem. Csakhamar megjelent nagymama. Rá sem nézett összehajtogatott ruháimra, azt sem kérdezte, imádkoztam-e. Kezét a homlokomra tette, és faggatni kezdett, nem vagyok-e beteg.

– Nem, jól érzem magam.

– Biztos ez, Lucy? – Úgy látszott, hogy nem nagyon hisz szavaimnak. – Talán a fejed fáj? Hozzak egy forró csokoládét?

Ez igen különleges ajánlat volt. De a gyomromat mintha valami összeszorította volna. Ezért csak mosolyogtam, megráztam a fejem, és behunytam a szemem. Nagymama lassan kiment a szobából, de tudtam, hogy az ajtóból még egyszer szemügyre vesz. Végre hallottam, hogy becsukja az ajtót, és lemegy a lépcsőn. Felültem és körülnéztem.

Talán egy izgalmas, kalandos történet segítene, hogy ébren maradjak. De nem mertem villanyt gyújtani. Volt azonban egy zseblámpám, ennek a fényénél lábujjhegyen odamentem a könyvszekrényhez. Egyik könyvet a másik után vettem a kezembe, de sehogy sem tudtam dönteni. Gondolataim egyre a fiókban fekvő levélhez vándoroltak. Minden kaland unalmasnak tűnt ahhoz képest, hogy leosonok a lépcsőn, és saját életem titkát megtalálom. Így aztán odaültem a nyitott ablakhoz, és a párkányra könyököltem. A meleg éjszakában tömjénként szállt fel a sarjadó növények illata; új hajtásoké, melyek ég felé nőttek, bezárkóztak a sötétség elől, kinyíltak, ha világosság érte őket... és fájt a szívem.

A magas fák valóságos falként óvtak a domb felől fújó szélről, és biztonságos kis otthonunkat úgy takarta az éjszaka, mint valami nagykabát. Eddig olyan jól éreztük magunkat, olyan boldogok voltunk kicsi házunkban: nagymama, nagypapa és én. Miért állt közénk ez a sötét titok? Miért rontott el mindent? Megpróbáltam birokra kelni magammal, hogy felejtsem el a levelet, inkább feküdjek le, és aludjak. De nem! Tudni akarom! Ez talán az utolsó lehetőségem! A falnak dőltem, és kissé elbóbiskoltam. De hirtelen éber lettem, mert nagyszüleim lépteit hallottam a lépcsőn.

Beugrottam az ágyba, és ahogy sejtettem, nagymama bejött, és zseblámpával a kezében megállt mellettem.

– Alszik – suttozta. – De hidd el, Herbert, ezzel a gyerekkel valami nincs rendben.

Még hallottam nagyapa szomorú hangját, majd bezárult az ajtó. Aztán még nagyon sokáig vártam, fel-alá járkálva a szobámban. Végül már nem láttam világosságot az ajtó hasadékan át beszűrődni. További tíz perc múlva áthallatszott nagymamám egyenletes horkolása. Most hát indulhattam.

Lábujjhegyen lementem a lépcsőn. Merészen meggyújtottam a nappali szoba lámpáját. Az izgalomtól egész testem reszketett. Lelkiismeret-furdalásom egyre nőtt, ahogy halkán kinyitottam a fiókot. A levél, amit kerestem, nem volt legfelül. Nagymama bizonyára eldugta. Mivel fogalmam sem volt róla, milyen a külseje, a fiókban levő egész köteget át kellett nézennem, a címzéseket böngészve. Főleg számlák voltak ott, meg levelek nagymama Birminghamben lakó húgától és nagyapa stocktoni unokaöccsétől, egyéb semmi. Már majdnem a fiók alján jártam. Akkor, egészen alul, egy furcsa levélre bukkantam. Teljesen más volt, mint a többi. Felül, a feladó helyén ez állt: Királyi Fogház, Greening. Lábam a földbe gyökerezett. Megdöbbenve, hitetlenül meredtem a címzésre. Jó időbe telt, mire a levelet olvasni kezdtem. „Kedves Ferguson úr és Ferguson asszony!” – hangzott a megszólítás. „Mivel szabadságvesztésem ideje lassan lejár, ezért írok Önöknek leányom, Lucy gyámságával kapcsolatban. Igen hálás vagyok...” (Folytatás következik.)

ZSIDÓ ÉLET

Jézus zsidó szemmel

A Messiás szó jelentése, „felkent”, olyan személyre vonatkozik, akit olajjal kentek fel Isten szolgálatára. (2Mózes 29,7, 1Királyok 1,39, 2Királyok 9,3)

Bölcseink szerint nem lehet Jézus a Messiás, mert a Tórával ellentétben az Új Szövetséget nem Isten ihlette. Így erre a kérdésre nem is nyitottak. A rabbinikus zsidó vallás nem a Tóra vallása. Ez a szétválás már a Jézus korát megelőzően elkezdődött a különböző csoportok között, és az ő idejében a zsidó vallás különböző csoportokra bomlott. Miután i.sz. 70-ben lerombolták a Templomot, és nem lehetett áldozatokat bemutatni, a zsidóknak újra kellett értelmezniük vallási tevékenységeiket, hogy a Szentély nélkül is gyakorolhassák azt, és áldozat nélkül is legyen lehetőségük a bűnbocsánatra, ahogy tették ezt a farizeusok. Ebből ered a napjainkig is élő judaizmus rabbinikus áramlata. Jézus halálát engesztelő áldozatként nem fogadják el a zsidók, mert hagyományaink bölcseink által való magyarázataiban (ld. Talmud) nincs fogadókészség Jézust és az Új Szövetséget illetően.

A Targum Jonathan szerint, mely nem sokkal Jézus kora után íródott, az első vers tolmácsolása így hangzik: „Íme, szolgám a Messiás szerencsés lesz.” Az Ézsaiás 52,13-53,12 rabbinikus értelmezése valójában messianisztikus volt, de rabbijaink az Írásnak ezt az arámi nyelven íródott parafrázisát Izrael nemzetére vonatkoztatják, ahogy Rási, a híres középkori francia rabbi értelmezi, nem Jézusra. Majmonidész tizenhárom hittétele a rabbinikus gondolkodás alapja, mely szerint az Örökkévaló oszthatatlan egységével ellentétben van Jézus isteni léte. A S'má ima az Örökkévalót az „Echad” – „Egy” – jelzővel illeti, míg Majmonidész magyarázatában a „Jachid” – „Páratlan, Egyedüli” – jelzőt használja Isten létére mint oszthatatlan egységre. Így a zsidó teológia nem tudja elfogadni a Szentháromságot sem, ahogy az eredendő bűnt sem, valamint Jézus áldozatát bűneinkért. A Tóra eredeti szövegének azon részeiben, melyet a kereszténység Jézusra vonatkoztat, számos eltérés van a keresztény fordításokban.

Így pl. a szűznemzést a Jesája 7,14 szakaszából tévesen fordítják, mert az „alma” héber jelentése fiatal nő, és nem „szűz”. Az egyik legvitatottabb szakasz a Jesája 53, melyet a keresztények Jézusra mint „szenvető szolgára” vonatko-

znak, ám ez folytatása az előző szakasznak, amely a zsidó nép száműzetését és megváltását tárgyalja. A próféciák Izraelről azért beszélnek egyes számban, mert a népet egy egységként mint „Isten szolgáját” írják le (Jesája 43,10).

A zsidóság nem fogadja el Jézust mint Messiást, mert nem teljesítette be a próféciákat, melyet a Tóra szerint a Messiásnak teljesítenie kell.

A Tóra szerint a Messiás:

1. felépíti a Harmadik Szentélyt (Ezékiel 37,26-28);
2. az összes zsidót összegyűjti Izrael földjén (Jesája 43,5-6);
3. elhozza a világbékét, véget vet minden gyűlöletnek, elnyomásnak, szenvedésnek és betegségnek (Jesája 2,4);
4. elterjeszti Izrael Istenének tudását a Földön, mely egyesíti az egész emberiséget: „Az Örökkévaló lesz a király az egész földön. Azon a napon az Örökkévaló lesz az egyetlen Isten és a neve is Egyetlen!” (Zakariás 14,9).

A zsidók az összes önjelölt messiást álmessiásnak tekintik, mint Sabbatáj Zvit, Bar Kochbát és Jézust is (bár ő nem nevezte önmagát Messiásnak), hiszen aki bármely, fentebb előírt feladatot nem teljesíti, az nem lehet a Messiás. Ezidáig felfogásunk szerint még senki sem felelt meg ezeknek a feltételeknek, továbbra is várjuk eljövését. A zsidók szerint a Messiás eljövetelekor az összes feltételt rögtön beteljesíti majd, utalás sincs a második eljövételre, míg a keresztények szerint Jézus második eljövetelekor teljesíti majd ezeket a próféciákat.

Hitünk szerint a Messiás a történelem legnagyobb prófétája lesz (Targum – Jesája 11,2; Majmonidész – Jad Tesuva 9,2). Ám próféciák már csak akkor vannak, amikor a világ zsidóságának többsége Izraelben él, márpedig közel 3000 éve ez nem történt meg. A babilóniai fogság idején az utolsó próféták: Haggáj, Zakariás és Malakiás halálával értek véget a próféciák. Jézus a próféciák vége után kb. 350 évvel működött, ezért sem lehetett próféta a judaizmus felfogása szerint.

A próféciák arról szólnak, hogy apai ágon Dávid király leszármazottja jön (1Mózes 49,10; Jesája 11,1; Jeremiás 23,5; 33,17; Ezékiel 34,23-24) Messiásként, a nép vezetőjeként a megváltás korában. (Jesája 11,1-9; Jeremiás 23,5-6; 30,7-10; 33,14-16; Ezékiel 34;11-31; 37,21-28; Hóseás 3,4-5).

„Kihúnyt már minden villany és dereng a ködben a hit:
Tudom, valahogy, valahol majd beszámítatik,
Hogy itt éltem és egyszer sem akartam élni máshol, csak itt.”
(Vas István: Pesti elégia – részlet)

A Messiás emberi szülőktől fog születni, ugyanolyan fizikai tulajdonságai lesznek, mint bármely más embernek. Nem lesz, nem lehet Isten, nem lesznek természetfeletti képességei.

A kereszténység azt tanítja, Jézus szűznemzéssel, fogant – nem emberi apától, hanem az Örökkévaló fia –, ezért nem is teljesítheti ezt a feltételt sem.

A Messiás a Tóra szigorú betartására vezeti a zsidó népet, mert az összes micva kötelező, és hamis próféta az, aki a Tórárt meg akarja változtatni (5Mózes 13,1-4). Jézus megszegte a Sabbatot, ezért mondták Jézusnak: „Ez az ember nincsen Istentől, mert nem tartja meg a szombatot” (János 9,16).

Ugyanakkor Jézus azt állította, hogy „míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, a míg minden be nem teljesedik” (Máté 5,18). Ezek szerint a Tóra az Örökkévaló kinyilatkoztatott Szava, és a próféciák minden ígérete megvalósul: Izrael helyreáll, és a Messiás eljövetelel Isten visszatér a történelembe.

Létezik néhány rabbi, pld. a XIX. században Tápiószelén működő Jichák Lichtenstein, a dubnovi Chil Slostowski, vagy az amerikai Max Wertheimer reform rabbi, a napjainkban is szolgáló melbourne-i Harold Vallins, akik hitték-hiszik Jézus messiási küldetését. A ma is működő messiás-hívó és reform zsidó közösségek arra hivatkoznak, hogy a zsidó Jézus nem vallást vagy egyházat alapított, főként nem szektát, és nem fordult el a Tóráról, hanem azt betölteni jött (Máté 5,17).

Vermes Géza XX. századi magyar zsidó származású brit vallástörténész a zsidó-keresztény szakterület kutatója, a holt-tengeri tekercsek szakértője, akit kora legnagyobb Jézus-tudósának tartanak, a zsidó Jézust első századi szent emberként írja le, aki nem volt sem farizeus, sem zelóta, sem pedig esszénus. Jézus sem tartotta magát Messiásnak, sokkal inkább prófétának, tanítónak és segítőnek, aki kiállt a szegények és bűnösök mellett.

Jézus saját küldetéséről úgy nyilatkozott: „Az Úr lelke van rajtam, azért kent fel engem hogy örömhírt vigyek a szegényeknek. Elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak a szabadságot, a vakoknak a látást, hogy szabadon bocsássam az elnyomottakat, és hirdessem az Úr kegyelmének esztendejét” (Lukács 4,18-19).

A zsidó vallás az Örökkévaló kinyilatkoztatásán alapul, melynek az egész nép tanúja és részese volt egyszemélyben.

Vallásunk egyedülálló abban, hogy nem csodákra építi a hitét, hanem az Örökkévaló által alapított vallást tudja magáénak a nép saját megtapasztalása által, melynek alapja nem egy csoda, hanem mindazok személyes tapasztalása, akik a Szináj-hegyen álltak több mint 3 évezrede, legyenek férfiak, nők, vagy gyermekek.

Majmonidész szerint a Tóra alapjainak szabályai:

Nem azért hittek a zsidók Mózesnek, a mi tanítónknak, mert csodákat művelt. Mikor valakinek a hite csodákra épül, annak szíve nem szilárd, mert csodát tenni mágia és varázslás útján is lehet.

Következésképp, ha előáll egy próféta, és nagy jeleket és csodákat mutatva megpróbálja vitatni Mózes próféciáit, nem szabad hallgatnunk rá. Egyértelműen tudjuk, hogy a jeleket varázslat és mágia által mutatja.

Mi volt akkor a zsidó hit alapja? A kinyilatkoztatás a Szináj-hegyén, amit a saját szemünkkel láttunk, és a saját fülünkkel hallottunk... „Szinről színre beszélt veletek az Örökkévaló a hegyen”. „Nem atyáinkkal kötötte az Örökkévaló e szövetséget, hanem velünk, kik ma itt vagyunk mindnyájan életben.”(5Mózes 5,3)

Egy keresztény emberben joggal merül fel olykor a kérdés, miért különbek a zsidók szent iratai a nem zsidókénál? Világuralomra törő kisebbség erőltetné ezzel akarátát a többiekre? – kérdik egyesek, nem gondolván arra hogy egy zsidó ember: Jézus volt az, aki az emberiség összes bűnét és büntetését az Örökkévaló színe előtt magára vette? Jézus kínhalálával és feltámadásával azt bizonyította a hitetleneknek, hogy az Isten az Egyetlen, akiben bízunk kell, és akinek jóságában nem kételkedhetünk, akkor sem, ha történetesen emberi aggyal nem tudjuk felfogni, mi miért történik velünk, körülöttünk. Vallástól függetlenül, attól függetlenül, hogyan várjuk a Messiást, személyét nevesítjük vagy sem, az Örökkévalóban való hitünk az, ami mutatja, hogy a Kinyilatkoztatás minden egyéb spirituális felfogás felett áll, legyen az bármely nemzeté. Így a zsidóság a mai napig várja a várva várt Messiás eljövését, melynek ideje tetteinktől függ: „**vajha hallgatnánk az Örökkévaló szavára**”, ez akár ma is lehetséges volna!

Schlesinger Hanna Tel Aviv

Mese Hanukára

Réges-régen, egy messzi földön élt egy király, aki időről időre álruhát öltött, hogy megnézzé, hogyan élnek az emberek a birodalmában. Tette ezt azért is, mert gyakran unatkozott a palotában, ahol nem tett mást, csak papírokat írt alá nap mint nap.

Élt ebben az országban, a főváros szélén egy kis kunyhóban egy zsidó lány, Hanna. Hanna egyedül nőtt fel, kiskorától kezdve egyedül látta el magát. Mindenki, aki ismerte, szerette őt, mert mindig jókedvű volt. A körülötte élők úgy nevezték őt: „a jókedvű Hanna”, mert ahová csak ment, örömet és jókedvet árasztott mindenkire, akivel találkozott.

Egy este, december közepe táján, a király úgy döntött, meglátogatja a város zsidónegyedét. Tudta, hogy ilyenkor valami téli ünnepet ülnék a zsidók, és többet akart tudni erről. Koldusruhába öltözve végigsétált a hideg utcákon. Ahogy lement a nap, észrevette, hogy az otthonokban több-ágú gyertyatartókon égnek a gyertyák. Finom illat szállt a levegőben. A családok együtt ünnepeltek, énekeltek, nevetgéltek. Hanuka első estje volt.

A király folytatta az útját, míg a város szélén, egy kis ház mellett találta magát.

Ebben a szegényes kunyhóban biztosan nem ünnepelnek – gondolta. Kíváncsi volt, ki él itt, bekopogott hát, és úgy tett, mintha kenyeret koldulna. Rögtön nyílt az ajtó, és Hanna behívta az idegent.

A király meglepődött a szíves fogadtatáson, hiszen látta, hogy Hannának alig van annyi, hogy önmaga ünnepelhessen. A lány leültette a jövevényt, s meggyújtotta a gyertyát. A király csodálkozva látta, milyen öröm van az arcán, s milyen boldogan énekl a hanukai dallamokat.

– Mivel keresed a kenyered? – kérdezte. Hanna elmesélte, hogy a tengervízből összegyűjti a sót, és eladja a piacon.

– Hogy énekelhetsz ilyen örömmel, amikor nem tudhatsz, hogy holnap lesz-e mit enned?

– Ma Hanuka első estje van, az öröm éjszakája, amikor azt a csodát ünnepeljük, ami őseinkkel, a Makkabeusokkal történt réges-régen. Bár árva vagyok, s magamban élek, az Örökkévaló segített nekem mostanáig. Számomra minden nap csoda. Ezért örülök.

– És mi lesz holnap? – kérdezte a király. – Hogyan tovább?

– Ma ma van. A holnap még nem jött el. – válaszolta Hanna, amint elköszönt a koldustól.

– A király visszatért a palotába, elgondolkodott a látot-

tagon. Nagyon erős benyomást tett rá Hanna hite és Istenbe vetett bizalma. Vajon ilyen erős maradna hitében, akármi is történjék? A király úgy döntött, próbára teszi a lányt.

Másnap királyi rendeletet hirdettek a piacon:

– Tilos tengeri sót árulni a piacon. Aki ezt megszegi, halállal lakol!

Aznap este koldusnak öltözve, a király újra elment Hannához. Hanna ismét megvendégelte, s a király végignézte, ahogy a lány meggyújtja a hanuka-gyertyákat és boldogan énekel.

– Hanna, féltettelek, amikor meghallottam a király rendeletét – mondta. – Hogy tudtál élelmet venni magadnak?

Hanna elmesélte, hogy véletlenül, amint a piacon állt, meglátott egy üres agyagedényt. Ebben a pillanatban meghallotta, hogy egy arra járó keres valakit, aki vizet hozna a házába.

– Gyorsan elfutottam a kúthoz – mesélte Hanna, – megtöltöttem az edényt, és elvittem neki pár garasért.

– Mi lesz, ha megint rosszra fordulnak a dolgok? – kérdezte.

– Ma ma van – mondta Hanna. – A csodák napja. A holnap még nem jött el. Gyere, énekelj velem.

A király azonban elment, mert nem hitte, hogy ennyire lehet bízni és hinni.

Másnap a király új rendeletet adott ki, mely megtiltotta a vízszállítás agyagedényben, majd este újra ott volt Hannánál, aki újra meghívta vacsorára, énekelte, és meggyújtotta a harmadik gyertyát. Hanna elmesélte, hogy favágókkal kiment az erdőbe, ágakat gyűjtött, és eladta a piacon.

A király újabb és újabb akadályokat gördített Hanna elé, aki minden helyzetben feltalálta magát, s a király minden este otthon találta – a vacsorával az asztalon –, s végignézte, ahogy Hanna meggyújtja a Hanuka-gyertyákat, ünnepel és énekel.

A királyságban az volt a szokás, hogy mindenkinek ki kellett vennie a részét a királyi palota őrzéséből. Férfinak, nőnek, gyereknek egy évben egy hetet őrködni kellett. Fizetést nem kaptak, csak fegyvert egy hétre. Aki nem teljesítette ezt a kötelességét, azt elűzték a birodalomból hazaárulásért.

A király parancsára Hannát is a palotába rendelték. Most aztán biztosan elkeseredik, gondolta magában, hiszen semmilyen módja nem lesz, hogy megkeresse a napi betevő falatra valót.

„Szélfútt a levél a világ.
De hol az ág? de Ki az ág?”
(Zelk Zoltán: Felelj, ha vagy!)

A legnagyobb meglepetésére azonban, Hanuka hetedik napján, amikor beállított Hannához, a lány nagyon boldogan fogadta. Miután megígértette a koldussal, hogy senki-nek nem mondja el, amit hall, a következőket mesélte:

– Ma behívtak királyi őrnek. Nem kaptam fizetést, de kaptam egy gyönyörű fegyvert. A napi szolgálatom végén elmentem a piacra, az asztaloshoz, és rendes áron eladtam neki a kardot. Ő cserébe faragott nekem egy fakardot, pont olyat, mint az eredeti. A hét végén, gondoltam, visszavásárlom majd valahogy az eredetit, hogy ne vegyenek észre semmit. Amíg nem vizsgálják meg a kardokat, nem lehet baj.

A király elmosolyodott, mert végre tudta, hogyan hozzon bajt Hannára.

Másnap az őrparancsnok odament Hannához:

– Egy rabot lopáson kaptunk. Te leszel a kivégzője. – Hanna megpróbált ellenkezni, de hiába. A palota udvarára vezették, ahol a szegény rab, fejét a farönkre helyezve várta a halált. Körben nézők tömege állt, hogy láthassa a kivégzést. A király az erkélyről figyelte a fejleményeket.

Hanna odaállt a rab mellé. Tudta, hogy gyorsan ki kell ötlenie valamit, hogy megmentse a rab és a saját életét. Fel-emelte hát a hangját, és a tömeghez fordult.

– Barátaim, szerény nő vagyok csupán, ki a Tóra törvényei szerint él. Soha nem öltem meg és nem sebesítettem meg senkit, és nem is szeretnék. Egy rabot lopással gyanú-

sítanak. Kiszlív van, a csodák héber hónapja. Ahogyan Isten az én őseim segítségére sietett régen, kérem őt most, hogy ma itt is tegyen csodát.

Megragadta a kardot és folytatta.

– Ha ez a szegény fogoly bűnös, megteszem, amit a törvény követel, és lefejezem. Ha azonban ártatlan, ez az acélkard változzon fakarddá – s ezzel kirántotta a kardot a markolatából.

A tömeg hátrahőkölt, majd üdvrivalgásban tört ki.

– Fakarddá változott az acél! Csoda történt! Az Örökkévaló hanukai csodát tett!

Csak a király tudta az igazságot. Látta már, hogy Hanna soha nem fogja elveszteni a hitét. S nem is lehet kifogni rajta.

Aznap este a hanukia nyolcadik lángjának meggyújtásakor újra ellátogatott a lányhoz, de ekkor királyi ruhában jött, tanácsadói és udvaroncái kíséretében.

– Ez a nő megtanította nekem a hit igaz jelentését. Tiszteljük meg örömmel és ünnepléssel.

Ezután Hanna és a király jó barátok lettek, a lány sokszor adott tanácsokat államügyekben, így béke és boldogság honolt mindenhol a birodalomban, s a háborúk megszűntek. A nép az egész országban megszerette, és úgy nevezték őt: „Vidám Hanna”. Egészen élete végéig.

(Forrás: szombat.org)

ÉLET ÉS ÉTEL

Fánk Hanukára *(Fűszeres Eszter receptje)*

Hozzávalók:

50 dkg liszt

2 dl meleg tej

5 dkg élesztő

5 dkg porcukor

1 kávéskanál só

5 dkg olvasztott vaj

3 db tojás sárgája

1 tojás

0,5 dl rum

1 narancs reszelt héja

Minden hozzávaló legyen langyos. Én a lisztet is megmikrózom egy kicsit, a tojásokat pár órával a dagasztás előtt kiveszem a hűtőből. Minden hozzávalót a dagasztógépbe teszek, és 20 percig dagasztom. Dagasztógép hiányában mindezt kézzel kell megtennünk, de a 20 percet akkor se spórolhatjuk meg. A tésztát langyos helyen duplájára dagasztom, majd ujjnyi vastagra nyújtom.

Fánkokat szaggatok belőle, a közepébe mélyedést nyomva, ide kerül majd a lekvár. Letakarom egy konyharuhával, és hagyom még fél órát kelni. Egy nagy, mély serpenyőben olajat forrosítok, és egyszerre 2-3-4 darabot kezdek sütni. Sok hely kell a fánknak! Mikor az egyik fele szép piros lett (ez 1/2-1 perc), akkor megfordítom, és gyorsan le is fedem. Így lesz a fánk szalagos, ha az egyik oldalát fedő nélkül, a másik oldalát pedig fedő alatt sütjük. Érdemes üveg fedőt használni, ne hogy elégessük a fánkot.

(Forrás: fuzereslelek.nlcafe.hu)

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Jézus jön, és betér hozzád

E kompozíció (*Jöjj, népek Megváltója! – Nun komm, der Heiden Heiland*, BWV 61) Weimarban keletkezett 1714-ben, ugyanakkor Bach a művet később Lipcsében is előadta. A szöveg jelentős részét Erdmann Neumeister (1671–1756) írta.

1. Ouverture (korál): Ókeresztény himnusz, a *Veni redemptor gentium* első verszaka hangzik el Luther átköltésében a nyitótételben. Ez a korál az adventi időszak főéneke volt a lutheránus egyházban. A himnusz négy sora ünnepélyes francia nyitányba épül bele, amely nyitány egyszerre utal az egyházi év megnyitására, s (mivel a francia operában az ouverture alatt vonult be a király a páholyába) egy másik – nem földi – király „bevonulására” is. E „bevonulás” különös jellegét plasztikusan érzékelteti, hogy a korál első strofájának első verszaka (*Jöjj, népek Megváltója!*) négyszer hangzik el a kórus egy-egy szólamában, méghozzá folyamatosan fentről lefelé – mintegy az égből a földre – ereszkedve: *Jöjj, népek Megváltója! /Így kér a föld lakója, /Jöjj, lelkünk drága fénye, /Szívünk édes reménye!* (A mű a világhálón meghallgatható: <https://youtu.be/pLPSQMOFxbA>)

2. Recitativo (tenor): Egyszerű énekbeszédként indul e tétel, amelynek végén a Megváltó fényének áldása a zenét is átalakítja, a „száraz recitativót” dallamos ariosóvá változtatja: *Eljött a Megváltó, /Testvéreinek fogad el minket. /Felvetted a mi nyomorult testünket és vérünket, /Rokonságunkat öltöd magadra. /Ó, te legfőbb jó. /Mi mindent meg nem teszel a tieidért? /Mi mindent cselekszel naponta a tieidért? /Jössz és fényeddel megáldasz minket.*

3. Ária (tenor): A szólista Jézus eljöveteleért és áldásáért fohászkodik. Akárcsak a nyitótételben, az ereszkedő dallamok itt is finoman utalnak arra, honnan is várható a Megváltó érkezése. A gondos térbeli zenei ábrázolás a földi (templomi) viszonyok esetében is megvalósul, ugyanis a „szószék” (*Kanzel*) rendre magasabban szólal meg, mint az „oltár” (*Altar*): *Jöjj, Jézus egyházadhoz, /És adj nekünk üdvös esztendőt! /Tedd nyilvánvalóvá dicsőségedet. /Őrizd meg az igaz tanítást, /És áldásod legyen szószékünkön és oltárunkon.*

4. Recitativo (basszus): A kantáta csúcspontjaként e tételben Jézus szinte valóságos hús-vér emberként inkarnálódik. A *Jelenések könyvéből* vett idézet nyomán (3,20), a pengetett vonóakkordok révén szinte halljuk az ajtó megzörgetését. A kezdő akkord szokatlan diszsonanciája csak fokozza, majdhogynem kísértetiesé teszi a Megváltó megjelenésének váratlanságát: *Íme, az ajtó előtt állok, /És zörgetek: /Ha valaki meghallja hangomat, /És kinyitja az ajtót, bemegyek abhoz, és velem csorálok, /Ő pedig énvelem.*

5. Ária (szoprán): A kopogtatásra az énekes-szólista megnyitja szívének ajtaját. Különösen megejtő és varázsos, ahogy Bach a lassan alálegő kísérettel érzékelteti a Jézus otthonává lett szív boldogságát:

Szoprán

Gordonka

Nyíl meg szívem: /Jézus jön, és betér hozzád. /Bár csak por és hamu vagyok, /Nem vet meg engem, /Kedvel annyira, /Hogy benem akar lakozni: /Ó, mily boldog leszek én ekkor!

6. Korál: Philipp Nicolai (1556–1608) *Wie schön leuchtet der Morgenstern* (Mily szépen ragyog az Esthajnalcillag) kezdetű koráljának utolsó, ujjongó sorai emelik égi magasságokba e kantátát: *Ámen, ámen! /Jöjj, te szép örömkorona, /Csillagfényvel jöjj sietve! /Téged várlak reménykedve.*

Göncz Zoltán

HAVI ISTENTISZTELETI REND

2016 – A fény és a fényalapú technológiák nemzetközi éve
Az év igéje: „Abogyan az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket.” *Ézsaiás 66,13*

DECEMBER

December hónap igéje: „Lelkem várja az Urat, jobban, mint az örök a reggelt.” *Zsoltárok 130,6*

ISTENTISZTELETEK		BIBLIAÓRÁK	
	<i>Igehely</i>	Téma: Prófétai beszéd	
December 4. Advent 2. vasárnapja	<u>Malakiás 3,13-18</u> <i>Zsidó 10,35-39</i>		
December 11. Advent 3. vasárnapja	<u>Lukács 3,15-18</u> <i>Ézsaiás 51,1-6</i>	Első hét	<i>Istenre várni</i> <i>Zsoltárok 145,14-15</i>
December 18. Advent 4. vasárnapja	<u>Ézsaiás 46,8-13a</u> <i>Lukács 1,46-55</i>	Második hét	<i>Hamis várakozás?</i> <i>Lukács 3,15-18</i>
December 24. Szenteste	<u>Zsidó 1,1-6</u> <i>Máté 1,18-25</i>	Harmadik hét	<i>Várakozás közösségben</i> <i>Az apostolok cselekedetei 28,1-10</i>
December 25. Karácsony ünnepe	<u>Ézsaiás 9,1-6</u> <i>Lukács 2,1-14</i>		
December 31. Óév este	<u>János 12,35-36</u> <i>Zofóniás 2,1-32</i>	Negyedik hét	<i>Amikor Isten vár</i> <i>1Péter 3,18-22</i>

HÍRMOZAIK

AZ ENSZ A KÖZELMÚLTBAN RITKA DICSÉRETENBEN RÉSZESÍTETTE IZRAELT, amikor nyilvánosan elismerte, hogy az izraeli védelmi erők (IDF) orvosi segélycsapata a világon a legjobb. Az IDF tábori kórházát rutinszerűen küldik a világ katasztrófa sújtotta övezeteibe, hogy a cunamik, földrengések és más szerencsétlenségek áldozatainak segítséget nyújtsanak, őket orvosi ellátásban részesítsék. Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) hivatalos közleménye szerint az IDF helyszíni kórháza egy 3-as típusú egészségügyi létesítmény, az egyetlen, amely elérte ezt a besorolást.

(Forrás: israeltoday.co.il)

HÉTKÖZNAPI HŐSÖK

„Hátrányos helyzetű családok megsegítésére szervez kisebb összegű gyűjtéseket az Oltalom Karitatív Egyesület. A Hétköznapi Hősök elnevezésű program keretében főleg gyermekes családok mindennapjait szeretnék boldogabbá tenni. A programban résztvevő rászorulóknak nincsenek nagy igényeik, jellemzően mosógépre, új sütőre, a hideg idő beálltával tűzifára, téli ruházatra, vagy épp emeletes ágyra gyűjtenek, hogy gyermekeik ne összezsúfolva aludjanak. A legtöbb esetben gyorsan összegyűlik a pénz, de előfordul, hogy hónapokat is várni kell.

[...]

A hetköznapi.hu weboldalon mindig tizenkét család történetét teszik közzé, ahol az adományozók közvetlenül támogathatják a rászorulókat. «Hétköznapi hőseink mind a hátsó sorokból kerülnek ki, akik nap mint nap kényszerülnek szembenézni a létfenntartás nehézségeivel, miközben megpróbálnak mindent megadni gyermekeiknek, hogy nekik egyszer talán könnyebb lehessen» – olvasható a weboldalon.

A program életre hívásával az Oltalom három munkatársa, Beck Judit, Iványi Ábel és Tóth Márton egy olyan platformot teremtett, ahol a rászoruló családok személyre szabott, célzott segítséget kaphatnak. – A legszegényebb rétegek számára gyűjtünk, sok hátrányos helyzetű családhoz jutunk el. Személyesen keressük fel őket, és együtt beszéljük meg, mi az, amire a leginkább szükségük van. A tél közeledtével tűzifát, téli ruhát kérnek a legtöbben – mondta a Népszavának Tóth Márton.

[...]

– Mindig elmondjuk nekik, olyan dolgokra gondoljanak, amiket ennyiből meg lehet valósítani. Életeket nyilván nem változtat meg, de nagy segítség. A lehető legtöbb családnak szeretnénk segíteni, ezért is volt szükség a limitre. Így a legtöbb esetben viszonylag gyorsan össze is lehet gyűjteni a pénzt – mondta Tóth Márton, hozzátéve: a program még mindig frissnek számít, egyelőre nem túl sokan ismerik a hetköznapi.hu-t. Ha jobban beindul, a megosztott történetek körét is szeretnék szélesíteni.

A Hétköznapi Hősök Program 2015 májusában kezdődött, azóta 65 sikeres gyűjtésen vannak túl, összességében mintegy hárommillió forint jött össze. Az Oltalom az adományok teljes egészét a támogatott családok céljaira fordítja, az adományozók nyomon is követhetik, mire költik az összegeket. Tóth Márton elmondta, a program egyik legfontosabb eleme az átláthatóság: a felajánlások online érkeznek, csak bankkártyás átutaláson keresztül. A családok nem a pénzt kapják meg, az összegyűlt adományokból az Oltalom munkatársai valósítják meg a támogatott célokat, amit blogjukon és Facebook oldalukon fényképekkel, számlákkal dokumentálnak.

Bár a kormány szerint folyamatosan javulnak a szegénységi mutatók, az Oltalom munkatársai naponta szembesülnek a kilátástalan nyomorral. – Olyan régiókban járunk, ahol sokszor még a közmunka is kegyezésbe megy. Sok helyen vezetékvesztés sincs, ha egy-két hónapig nem tudják fizetni a villanyszámát, az áramot is lekapcsolják. Télen egyenesen katasztrofális a helyzet – fogalmazott Tóth Márton. Hozzátette: az Oltalom Karitatív Egyesület és a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség látómezejében annyi rászoruló, hátrányos helyzetű család van, hogy történeteik megosztásának soha nem érnének a végére.

Juhász Dániel

(Megjelent: a nepszava.hu oldalon)

László és családja

László és felesége, Juszti 5 gyermeket neveltek egy budapesti önkormányzati lakásban. Kálváriájuk akkor kezdődött, amikor Juszti agyvérzést kapott, és hosszabb időre kórházba került. Sajnos a mai napig nem épült fel teljesen, és úgy tűnik, maradandó agykárosodást is szenvedett: nagyon nehezen, bicegve jár, a beszéde is igen nehezen érthető. László egy keresetből nem tudta fenntartani a lakást, ezért kirakták őket az utcára. Mivel László hajléktalan lett, Juszti pedig kórházban volt, a négy kisebb gyermeket azonnal elvették, majd később nevelőszülőknél helyezték el, a legidősebbet, aki egyébként középsúlyos értelmi fogyatékos, egy otthonban. László nem adta fel, és csak az a cél lebegett a szeme előtt, hogy egyszer újra egyesíthesse családját. Közben Juszti is kiengedett a kórházból, de sajnos kiderült, hogy valószínűleg soha többé nem lesz képes dolgozni. László csodával határos módon talált munkát (bejelentett lakcím hiányában ez ugyanis gyakorlatilag lehetetlen), és soha semmit nem költött önmagára, hanem minden hónapban félretette azt a pénzt, amely mellett épphogy csak annyi maradt, hogy ne haljanak éhen. Egy szociális munkás támogatta őt lelkiileg, illetve ő tette félre a pénzt Lászlónak, hogy egyszer tudjon venni

Meséin több generáció nőtt fel, könyveiből filmek (*A kisfiú meg az oroslánok*, *Szegény Dzsoni és Árnika*, *Porcelánbaba*) és hangjátékok is készültek. Művei nemcsak gyermekeknek szólnak, hanem felnőttkorban olvasva is élvezetesek és tanulságosak. Legismertebb kötetei *A Hétféjű Tündér* és *A Négyszögletű Kerek Erdő*.

egy házat, ahol majd megint együtt lehet a család. Több év nélkülözés után végre összegyűlt annyi pénze, hogy vegyen egy kis vályogházat egy Nógrád-megyei kis településen. Egy kevés összeg hiányzott még, ezt az összeget László főnöke tette le – László nagy tiszteletnek és megbecsülésnek örvendett munkahelyén. A ház sajnos nem volt olyan állapotban, hogy oda gyermeket lehessen fogadni, úgyhogy a rendkívül romos épületet László a saját kezével újíttotta fel, glettelt, festett, épített egy fürdőszobát – mert még az sem volt a lakásban –, a nappaliban álló kályhát két kezével rakta össze téglánként. Legidősebb fiukat sikerült is hamar hazahozniuk az otthonból. Beszélgetésünk idején László már elkezdte a megbeszéléseket a gyámüggyel, hogy gyermekeit újra magukhoz vehesse, de mivel minden pénzét elvitte a házvásárlás és –felújítás, tűzifára már nem maradt. Mint mondta, novemberben jönnek majd hozzájuk a gyámügyesek, szeretné ha látnák a szépen sorakozó hasábokat. Továbbra is keményen dolgozik, de nem egyszerű az életük az új otthonukban: Lászlónak csak a legközelebbi buszmegállóig 40 percet kell bicikliznie, ahonnan még további másfél óra buszútra van a munkahelye. Szerencsére sikerült hamar a gyűjtés, és kivittük a tűzifát a családnak, akik természetesen nagyon boldogok voltak. Később László elmesélte nekünk, sikerült elintéznie, hogy a gyermekek hazajöhessenek karácsonyra. 5 év után ez lesz az első alkalom, hogy a család együtt tölti a szentestét.

Adrienn

Adrienn egy önkormányzati egyszobás bérlakásban lakik – két lányát neveli (18 és 20 évesek) immáron 10 éve egyedül. Sajnos rákos lett, emiatt elvesztette a munkáját, le is százalékkolták, jelenleg sem tud dolgozni. Nehezíti a család helyzetét, hogy nagyobbik lánya, Andika Down-szindrómával él; ez anyagilag azért jelent most pl. gondot, mert csak speciális, igen költséges élelmiszereket ehethet.

Andit pár hónapja felvették a Balthazár Színházba (Magyarország talán egyetlen Down-szindrómás tagokkal működő színháza), ahol nagyon jól érzi magát, decemberben lesz az első bemutató, amelyben játszik. Andi most kapja meg élete első fizetését. Rendkívül büszke, hogy ő is hozzá tud járulni a családi költségvetéshez.

A másik lány, Nikolett egyetemen tanul, most vették fel anglisztikára.

A programban egy hűtőre szeretnének gyűjteni, mint mondták, a jelenlegi gyakorlatilag csak az étel tárolására jó. Azért is lenne egy működő hűtő különösen fontos, mert az anyuka, Adrienn akciósan előre megvásárolja azokat az ételeket, amelyeket Andi ehethet, előre elkészíti, és lefagyasztja azokat, jelenleg azonban ezt nem tudja megoldani.

A program weboldala: <http://hetkoznap.hu/>

HÍRMOZAIK

ELTEMETTÉK LEONARD COHENT MONTRÉALBAN, szülei és nagyszülei mellé, közeli rokonok és barátok jelenlétében – tette közzé fia, Adam Cohen a művész hivatalos Facebook-oldalán és honlapján vasárnap. A La Presse.ca hírportál azt írta, a Shaar Hashomayim zsidó hitközség péntek délután közleményben erősítette meg a temetés hírért. A szertartást csütörtökön tartották – hivatkozott a lap Adam Scheier rabbira és Gideon Zelermyer kántorra. A lap szerint a 82 éves énekes-dalszerző hétfőn halt meg Los Angeles-i otthonában, a hírt csütörtökön közölték a művész Facebook-oldalán.

(Forrás: szombat.org)

NOVEMBER 11-ÉN FERENC PÁPA AZOKKAL A HAJLÉKTALANOKKAL, KOLDUSOKKAL TALÁLKOZOTT A VATICÁNI VI. PÁL-TEREMBEN, AKIK A TÁRSADALOMBÓL KIREKESZTETT SZEMÉLYEK JUBILEUMI TALÁLKOZÓJÁRA ÉRKEZTEK RÓMÁBA. Rögtönzött beszédében többek közt a következőket mondta: „Bocsánatot kérek tőletek, valahányszor mi, keresztények elfordítjuk tekintetünket, amikor szegény emberrel vagy szegénységgel találkozunk! Bocsánatot kérek tőletek, akik nem akarnak rátok nézni vagy nem akartak rátok nézni, szenteltvíz számunkra; megtisztulás számunkra, segítség számunkra, hogy újból higgyük: a szegénység nagy üzenetként az evangélium szívében van, és nekünk – katolikusoknak, keresztényeknek, mindenkinek – szegényeket szolgáló szegény egyházat kell alkotnunk. Minden férfinak és nőnek – bármelyik valláshoz tartozzon is – minden szegényben Isten üzenetét kell látnia, aki közel jön hozzánk és szegénnyé válik, hogy elkísérjen minket életünkben.”

(Forrás: magyarkurir.hu)

KITEKINTŐ

Trump és a kereszténység

Ha van két egymást kizáró fogalom, akkor az Donald Trump és a kereszténység. Azt hihetnénk, hogy e név és a kereszténység a végtelenben sem találkozhat egymással, de nem így van. Trump nagymértékben az amerikai evangéliumi karizmatikus keresztény mozgalom tagjainak köszönheti megválasztását. A keresztény támogatók előtt is nyilvánvaló volt, hogy Trump nem adható el keresztényként a hívőknek, de még erre is tettek kísérletet. Miután az amerikai karizmatikus vezetők által támogatott Ted Cruz kiesett a versenyből, egy szempillantás alatt beálltak egy immorális szörnyeteg mögé, mert veszélyben érezték a világot az erkölcsi romlás miatt, ezért az erkölcsök védelmé érdekében egy Trump megválasztása sem látszott túl nagy árnak. De ez csak a látszat.

A fő indok a melegjogok kiterjesztése és a melegházasság elfogadása volt, de ezek az evangéliumi vezetők akkor is farkast kiáltottak, amikor a melegjogok még szóba sem kerültek. Valójában a hatalom mindenáron való befolyásolása a cél, amelytől még Trump támogatása sem riasztotta vissza őket. A hatalomvágy abba a szépen hangzó elméletbe van csomagolva, hogy Amerikát keresztény alapokra helyezték, és Amerikának keresztény országnak kell lennie. Ezzel szemben áll a valóság, hogy Amerikát a felvilágosodás liberális alapelveire alapozták, amelyek teljes összhangban vannak a Biblia államelméletével és világképével, amely szerint a hívők dolga nem a konkoly szaggatása, hanem a jó mag vetése. Az állam nem avatkozhat világnézeti kérdésekbe, nem lehet bíró a vallás és a lelkiismeret tekintetében, nem üldözhet senkit erkölcsi felfogása vagy életvitele miatt, kizárólag a büntetőjog területén illetékes. Ez az amerikai szabadság és az amerikai fejlődés alapja, amely szabadságot adott azoknak a hívőknek is, akiket Európában éppen a „keresztény Európa” jelszavával 1500 éven át üldöztek és gyilkoltak. E jogok keresztény birtokosai egy idő után úgy gondolták, hogy nekik ezek a jogok alapvetően járnak, mert ők az igazság egyedüli birtokosai, míg ha ezeket a jogokat megadják másoknak is, akkor az már nem a klasszikus liberalizmus, az már nem az amerikai értékek képviselője, hanem az ország és a nemzet pusztulása. A középkori katolicizmus is így látta.

E jól hangzó szövegek mögött valójában a politikai katolicizmus ideológiája és a pénzéhes karizmatikus pápák hata-

loméhsége áll. Ezek az emberek ideológiát gyártottak az egy személyi vezetésből, a korlátlan hatalomból és a bővülködés evangéliumából, ami természetesen az ő bővülködésüket jelenti. Magyar ember el sem tudja képzelni azt a gazdagságot, amivel ezek a korlátlan hatalommal bíró pásztorok rendelkeznek. Magánrepülőgépeken repdesnek, hivalkodnak az arany wc-ikkel, arany fürdőszobával, a gazdagság tobzódását Isten áldásának nevezve, s mézesmadzagként húzva az egyszerű adakozó és tizedfizető hívők előtt, hogy egyszer ők is ilyen gazdagok lehetnek. Ez ugyanolyan ígéret, mint a piramisjátékok ígérete, mert az egyszerű hívő nincs abban a helyzetben, mint a pásztor, aki minden bevétel fölött sajátjaként diszponál, hatalmas birtokán öt gyerekének is kastélya van, még a felnőtt gyerekei rezsijét is a gyülekezet fizeti. Ezek a pásztorok elestek az ördög mindhárom kísértésében, amelynek Jézus ellenállt a pusztában. Ezek egyike a világi hatalom és a föld országai fölötti uralom. Ennek megszerzése Trump elnöksége útján látszott csak lehetségesnek, ezért odáig vetemedtek, hogy legtekintélyesebb vezetőik, mint James Dobson, a Focus on the Family szervezet és rádió-program alapítója, kijelentették, hogy Trump megtért, újjászületett keresztény, csak annyira „csecsemő” korban van, hogy nem látszik rajta. Ilyen megtért és újjászületett keresztényt még senki nem látott, de a megagyülekezetekben, ahol időnként Istent nemcsak helyettesíti, hanem Istennél nagyobbra is nő a karizmatikus pápa, a vakhittel rendelkező hívek mindent elhisznek és elfogadnak. Ha a Bibliával ellentétes, akkor is. Ezt ne feledjék azok, akik csodálattal néznek ezekre a megagyülekezetekre – soha ne akarjanak olyanok lenni, mint ezek! Már csak azért sem, mert Trump nemcsak azért lett egyre kedvesebb a szemek előtt, mert a támogatásukért cserébe soha egyetlen korábbi republikánus elnökjelölt sem adott ekkora befolyást nekik, hanem azért is, mert Trumpban egy kicsit önmagukat vélik felismerni. Nem áll tőlük távol az adócsaló, populista, hazudozó, önző tolvaj karaktere és stílusa. Ha valaki alaposan megnézi ezeknek a médiaevangélistáknak az összejeveteleit, felfedezhet bizonyos hasonlóságokat, mintha ezekben a gyülekezetekben sok kicsi Trump prédikálna. Fordítva is áll a hasonlat, ha Trump hozzáigazítaná a szövegét a bibliai nyelvezethez, az egyik leghatásosabb és legbefolyásosabb karizmatikus evangéliumi pásztor lehetne belőle, aki megtérés nélkül is tízez-

rek pásztor lehetne. Bárkivel fogadhatunk, hogy a legnagyobb „kenet” lenne rajta. Trump azért nem lett karizmatikus prédikátor, mert nem volt szüksége arra, hogy becsapott hívek pénzét lopja el, s így szabadon foglalkozhatott kedvenc erkölcsnemesítő tevékenységével is, a nők verésével és megerőszkolásával. A hatalmi érdeken kívül ez a szimpátia is szerepet játszik, hogy az evangéliumi keresztény mozgalom lett Trump legnagyobb támogatója, attól sem riadva meg, hogy Krisztus megváltásából csúfot űzve Trumpot megtért, újjászületett keresztényként ajánlják hívőknek.

Mások azzal próbálkoztak, hogy bagatellizálják Trump sátáni természetét, azt állítva, hogy Trump csak kicsit „trágárul beszélt” a múltban, de az már régen volt, ma már megváltozott. Ezt a kis hibát, a „trágárságot” és a nők elkapását megértő mosollyal fogadták, mit lehet tenni, ilyen egy „férfi”. Még mindig jobb, ha veri és erőszakolja a nőket, mintha homoszexuális lenne, amire az egész antiliberális kampányuk felépült, s amiről majd később lesz szó. Akiket pedig még ezzel az otromba hazugsággal sem sikerült meggyőzni, azoknak szó szerint Machiavelli elméletét adták elő, miszerint a cél szentesíti az eszközt. Hogy ezt a Bibliában hol olvasták, nem lehet tudni, mindenesetre szelvében-hosszában terjesztették, hogy annyira fontosak az evangéliumi keresztények céljai a liberálisokkal szemben, hogy azokat bármilyen eszközzel, Trumpgal is el kell érni. Ennek a hazugságnak a továbbfejlesztett változata volt, hogy Isten választotta ki Trumpot, mert a liberális összeesküvés és a gonosz csak egy ilyen emberrel győzhető le. Találtak egy prófétát is, akinek Isten már 2011-ben kijelentette, hogy Donald Trumpot választotta ki amerikai elnöknek, hogy

megmentse a világot, de a próféta ezt csak 2016-ban jelentette be, addig titkolta.

Az evangéliumi karizmatikusoknak sikerült bezsarolniuk a támogatásuk fejében Mike Pence fundamentalista evangéliumi kormányzót az alelnöki pozícióba, és győzelme után Trump kinevezett az evangéliumi vezetők közül egy tanácsadó testületet, amely majd keresztényi „látásával” segíti a döntéseiben. Ha Trump elhiszi, hogy ezeknek egyetlen szava is igaz, és ezek a hamis próféták irányítják majd az Egyesült Államok külpolitikáját, szinte elkerülhetetlennek látszik egy világháború, de az egészen biztos, hogy lángba borítják Izraelt és a Közel-Keletet. Trump támogatására a 9. hónapban végrehajtandó abortusszal és a meleg világ-összeesküvés keresztényüldözésének hazugságával sikerült a híveik 81 százalékát mozgósítani, hogy Trumpra szavazzanak. A hazugságokkal elért győzelmet a karizmatikusok táncsal, örömmujongással ünnepelték, nem úgy, mint a „kisebbik rosszat”, hanem mint Isten beavatkozását és győzelmét. Velük együtt ünnepelnek a neonácik és a Klu-Klux-Klan. Úgy látszik, ők is Istennel vannak.

A karizmatikus mozgalom valójában elfoglalta az államhatalmat, ezzel utolérte a katolicizmust, és most állami erővel akarják rákényszeríteni szektárs világukat és az erkölcsöt megtérten, újjá nem született emberekre. Mindez teljesen bibliaellenes, és ha Amerikában ezt végre akarják hajtani, az polgárháborúval fenyeget. Közben a világ aggódva figyeli, mi lesz abból, hogy fundamentalista fasiszták kezébe került a világ vezető nagyhatalma, akik a liberalizmust tekintik legfőbb ellenségüknek. *(Folytatjuk.)*

Bartus László

HÍRMOZAIK

A THE WASHINGTON POST 2016. SZEPTEMBER 29-ÉN ARRÓL SZÁMOLT BE, HOGY A TORONTÓI (KANADA) GRETTA VOSPER LELKÉSZ KIJELENTETTE: GYÜLEKEZETÜKBEN NEM BESZÉLNEK ISTENRŐL. Vosper nem vallja a Szentháromságot, és egy olyan közösséget szeretne létrehozni, ahol az emberek Isten nélkül is értelmes életet tudnak élni. A *United Church of Canada* (Kanadai Egyesült Egyház) egy speciális bizottsága kezdeményezte, hogy hozzanak döntést a lelkész sorsáról. Az 58 éves felszentelt lelkész nő 15 évvel ezelőtt kezdte kétségbe vonni Isten létezését, és 2013-tól kezdve nyíltan is ateistának vallja magát. Vosper elutasítja a keresztény hit értelmét, de olyan értékekről prédikál, mint az igazságosság, az együttérzés és a szeretet. Don Schweitzer, a *St. Andrew University* teológiai professzora hangsúlyozta, hogy sok szoba van az egyházon belül, ahol kétségeinket kifejezhetjük, de a kétség, és az, hogy valaki ateistának mondja magát, két különböző dolog.

(Forrás: evangelikus.hu)

A REFORMÁCIÓ 500. EMLÉKÉVÉNEK KEZDETÉVEL A NÉMETORSZÁGI PROTESTÁNS EGYHÁZ (EKD) IGYEKszik EGYÉRTELMŰEN ÁLLÁST FOGLALNI A ZSIDÓMISSZIÓT ILLETŐEN. Miután az EKD egy évvel ezelőtt elhatárolódott Luther Márton zsidóellenes kijelentéseitől, a zsidómisszióval hangsúlyosabban fog foglalkozni, aminek eredményeképp egy teológiai magyarázatot és állásfoglalást kíván majd megfogalmazni.

(Forrás: Unsere Kirche című vesztfáliai lap, Nr. 43.)

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Ingerose Paust: A DÖNTÉS NAPJAI
3. fejezet

A délutáni rendelés ugyancsak megerőltető. Ötven fölött van a páciensek száma, és még várakoznak odakint. Beck doktoron nem látszik soha a fáradtság: épp oly barátságos az elsőhöz, mint az utolsóhoz. Mindenki azzal a biztos tudattal hagyja el a rendelőt, hogy a leggondosabb kezelést kapta. A betegek miatt háttérbe szorítja minden személyes ügyét. Felesleges hát bizonygatni, mennyire szeretik.

Ma nem tudunk időben kezdeni, mert röviddel 14 óra előtt egy balesetes érkezett. Hogy a főnök behozza az időt, még szünetet sem engedett. Beate Funke, a titkárnője, 16 órakor tüntetőleg nézte az óráját. A doktor úr mosolyogva mondta, hogy mindketten elmehetünk, csak kéri, hogy ne egyszerre.

– Én maradok – válaszoltam. Nem maradhatok el egy hatvanéves mögött, aztán meg örültem, hogy a munka miatt ma nem volt időm gondolkodni. Beate sem akart egyedül elmenni. Sőhajtott, és rosszalló pillantást vetett rám. Tudom, hogy nem gondolta komolyan. Majd negyedéve itt van már, ezalatt kiismerhettük egymást. Jól kijövünk. Különbösen is nagyon szeretem a sebészeti osztályon a munkát. Szinte sajnálom, hogy beleegyeztem, mikor Beck doktor felajánlotta: a tanulmányok megkezdése előtt a szakrendelés többi részlegén is dolgozzak, hogy jobb belátásom legyen a munkába. Elsőnek Friese doktor nőgyógyászati rendeléseim veszek részt néhány hétig, de a sebészet bizonyosan továbbra is a legérdekesebb szakterület marad a számomra. Később ezen a területen szeretnék dolgozni.

Később, ó, ha... Nem, most nem szabad gondolkodni! A munkára kell koncentrálnom. Az orvos figyel, amint kihúzom a varratot a kis Bernd alkarján gyógyuló vágott sebből. A kislány anyja ölében ül. A gyermek különben eléggé félénk és már akkor ordít, ha fehér köpenyt lát. Nálam azonban meg sem mukkan. Amikor befejezem, a doktor alig észrevehetően felém bólint. Ez elismerést jelent, örülök neki.

Amikor a váró végre kiürül, még megtisztítom a műszereket, és megtöltöm a sterilizáló készüléket. A főnök közben Beátának diktál. Majd hozzám fordul:

– Hogy el ne felejtsem – mondja –, Friese doktorral február 22-ben egyeztünk meg az áthelyezést illetően. Biztosan jól be- dolgozza majd magát. Később gyakornokként szeretném azonban magam mellett tudni.

– Még nem tartunk ott, hisz még el sem kezdtem – vála-

szolom. Akaratlanul is bátortalanul hangzik, mert a doktor felfigyel.

– Ilyen szkeptikus? Nem így ismerem. Ne hagyja magát el- téríteni, ez a maga útja.

Gyorsan búcsúzó, hogy elejét vegyem a beszélgetésnek. Beátával együtt indulunk haza, ő két utcával arrébb lakik, mint én.

– Nagyon megviseltnek látszol – kezdi tapogatózva, ahogy egymás mellett lépkedünk.

– Valóban? – igyekszem, hogy közömbös legyen a hangom.

– Legalábbis nem tűnsz éppen boldognak. Eleinte látszott rajtad az öröm, hogy nagy vágyad teljesült...

– Így gondold? Lassanként hozzászokik az ember a gondolathoz. Te is gyerekesnek találnád, ha minden nap erről beszélnék. Különbösen is egy mondas szerint a túl nagy öröm gyakran mulandó. Szeptemberig még csomó idő van.

– De hát neked szabad utad van. Mi jöhet közbe?

– Vannak előre nem látható problémák is – s ismét rám nehezedik az egész nyomasztó dolog. Akaratom ellenére könny gyűlik a szemembe, nyelek, megpróbálom elfojtani a sírást.

– Mondd csak, gyereked lesz, igaz? – a másik az arcomat fürkészi. Nem volt szándékomban erről vele beszélni.

– Mi jut eszedbe! – mondom, és bosszankodom, hogy milyen szánalmasan hangzik.

Beate megáll, karon ragad, gondterhelten vizsgálgat. – Még nem voltál az orvosnál? Mert én elég pontosan el tudom mondani, mit fog mondani.

– Menjünk! Ne bámuljon mindenki bennünket! – válszolom. — Mitől vagy olyan biztos a „diagnózisodban”?

– Ó, báránykám, nem volt nehéz kitalálni. Néhanyszor rosszul lettél, az étel sem ízlik mindig, érzékeny vagy – nos, én magam is átéltem már ilyet.

– Te?

– Miért csodálkozol?

– Soha nem beszélünk erről.

– Később majd te sem szívesen emlékszel rá. Te férjhez mész, de én egy szélhámós hálójába estem. Már arra is megkért, hogy szerezzem be a házasságkötéshez a papírokat, mikor megtudtam, hogy felesége és három gyereke van. Ó, ne is beszéljünk erről! Mikor mész orvoshoz? Nehogy elmulaszd!

– Ma reggel Kamstedtben voltam Geibel doktornál. Saj-

A fizika több területén és az ipari alkalmazás körében számos kutatási eredményt ért el, neve mégis elsősorban Egyesült Izzó-beli tevékenységéről, a kriptonlámpa feltalálásáról ismert. Magyarország német megszállása után együtt maradt családjával, így annak ellenére, hogy a gyár mentességet szerzett neki, zsidóként a biztos halált választotta, önként deportáltatta magát. Mühlendorfbán halt meg az antiszemitizmus áldozataként.

nos naivan azt hittem, hogy rendetlenkedik a ciklusom. Ne nevs ki, senki nem tudhatja meg, senki, hallod? Elképesztő, milyen pontosan beletaláltál a közepébe. Nem is voltam magamnál, amikor abban reménykedtem, hogy más okból maradt ki a menesz. Mindenesetre, mikor kiderült, hogy állapotos vagyok, mintha fejbe vágta volna. Friese doktorhoz nem szeretnék menni, mert nála fogok dolgozni.

– Érthető. Helyedben én sem tenném. Így jobban elkerüld a kisváros pletykáit.

– Ugyan! A káröröm diadalmaskodni fog, ha kiderül, hogy nem kezdem el az egyetemem.

– Miért ne kezdenéd? – Beate értetlenül néz rám.

– Elég bizonytalan, hogy be tudom-e juttatni a gyermeket a bölcsődébe. És ha igen, akkor is minden este, vagy legalább minden hét végén haza kell hoznom. És ennek mindegyik kárát látná: a gyerek és a tanulás is. Ez a félmegoldás kikészítene.

– Ki mondja, hogy meg kell osztani magad? Lépj túl a félelmeden, Karin! Világos, hogy most nincs szükség a gyerekekre, és a terhesség ma már nem leküzdhetetlen akadály. Ki számára érvényes az abortusztörvény, ha nem azoknak a nőknek, akiknek a boldogulását egy gyerek megakadályozná. Eleget vitatkoztunk annak idején erről, mikor végre megszüntették a bizottságok kihallgatását és gyámkodását. És te még gondot csinálsz ebből! Néhány nap kórház, és senki nem tudja meg, miért. Csak menj Kamstedtbe, és minden elmúlik.

– Természetesen gondoltam erre a lehetőségre – felelem –, elméletileg megtörténhet. De meg tudom-e győzni magam? Szabadulni tudok-e a gondolatától, hogy megöltem a gyermekem?

– Megölni! Micsoda szó! Ne légy szentimentális! Főleg arra gondolj, milyen egyszerű a megoldás! Annak idején Lengyelországba kellett utaznom, hogy „megöljek” egy gyermeket, ahogy te mondod. Csak ott engedélyeztek ilyen beavatkozást. A bizottságra nem mehettem, mert benne volt a nagybátyám, és neki nem volt szabad tudni. Biztosan elutasítottak volna. És a kuruzslóktól félttem. Az egész sok pénzbe és izgalomba került. Ma viszont: szakemberek végzik – ingyen! Mit akarsz még? Semmi okod, hogy bizonytalankodj.

– De mit szólna hozzá Jörg, és Isten előtt is felelős vagyok. Tudod, hogy a szüleim keresztyének voltak. Gyermekkorom óta tudom, hogy minden tettért és mulasztásért egyszer számot kell adni. Azt gondolhatsz, amit akarsz, nem vagyok fanatikus, de ezt a tudást nem rázhatom le magamról, csak azért, hogy semmi ne gátoljon. Talán nem érted, de ez tény, és a határokat tudomásul kell vened, ha a lehetőségeimre gondolsz.

– Értelek. Ha nagyon nyersen beszéltem, és nem gondoltam az érzékenységedre, csak azért tettem, hogy megkönnyítsem a dolgodat. De te nyilván nem akarsz gyorsan dönteni, hanem előbb mindent meg akarsz vitatni. Ne gondold, hogy én pogány vagyok, csak mert nem járok már templomba!

Tudod, a magukat keresztyének nevező rokonaimban nagyot csalódtam. Nem tudnék mellettük ülni és imádkozni. De Istent nem tagadom. Anya ugyan annak idején úgy vélte, hogy ő megakadályozhatta volna a Hermannel való dolgot. Talán megtette volna, de én azt gondoltam, hogy ő az igazi: csinos, ügyes, jó munkája van és elég pénze. Őt akartam. Amikor az abortuszra került a sor, nem volt meggondolni valóm. Ezt a gyermeket gyűlölnöm kellett volna. Mégis azt kérdeztem magamtól, hogy nem inkább Isten büntetésétől kellene-e félnem. Magamra vettem a büntetést, nem maradt más választás. Azzal győztem meg magam, hogy a félelmem alaptalan. Ha Isten Atya, ahogy mondjuk, jobban megért, mint a körülöttünk lévő emberek, akik olyan hamar készek az ítéletre.

– Lehet, hogy igazad van. Az én helyzetem azonban más, mint a tied volt. Anyám mindig Isten ajándékának nevezte a gyermeket. Hogyan magyarázod meg, hogy valaki elutasít egy ajándékot?

– Nézd ezt másként! Az élet önmagában „ajándék”. Alapjában véve nem utasítod el, hisz később akarsz gyermekeket. Én magam is szeretnék néhányat, ha társra találok... Te már olyan kérdésekkel is foglalkozol, amelyeket én még ki sem gondoltam. Én már 30 vagyok, Karin. 21 évesen, mint te vagy, még nem volt annyi tapasztalatom, mint ma. Sikertől legalább egy kicsit változtatni a gondolkozásodon?

– Még át kell gondolnom mindezt. De még ha bele is egyeznék, nyitott kérdés, mit szól hozzá Jörg.

– Okvetlenül meg kell tudnia? Hiszen messze van...

– Ó, ezt nem kellett volna mondanod!

– Miért nem? A nő különben is teljesen egyedül dönt a terhesség megszakításáról, ezt tudod, igaz?

– Igen, tudom. De ez az ő gyermeke is. Ha döntenünk kell arról, hogy legyen vagy ne, akkor ezt közösen kell tennünk.

– Jó. Akkor írd neki! De van-e kétséged a válaszában: „Igen, vetesd el!” Miattad kell így döntenie. Gondold el, ő azt akarja, hogy továbbtanulj. Te magad mesélted, hogy a szüniidejében ő korrepetált matekból, mert ez a tárgy nem ment neked jól, és abból is érettségizned kellett. Most pedig egy gyerek miatt azt akarná, hogy feladd? Vagy csak elhalaszd? Már biztos felismerted, hogy a halasztás aligha jön szóba, csak a feladásról beszélsz. Egyébként is mindegy, mert a helyzet nem lesz jobb, ha a gyerek egy- vagy két éves lesz. Te magad mondtad, hogy a kötelességek közti öröklődést nem bírnád. Bár nem te lennél az egyetlen, akinek dupla feladatokat kell megoldania, de ez többnyire az idegeket teszi tönkre és összeomlással jár. Most még kikerülhetsz ilyen konfliktusokat. Jörg elég okos, hogy felismerje, és igent mondjon. Később gondolkodhattok még a gyerekekről. Milyen idős is a magzat?

– Második hónap vége.

– Na, kislány, akkor igyekezni kell! Ne tétovázz, jelentkezz – csak jót akarok neked! (Folytatás következik.)

(Czövek Olivérné fordítása)

ÉLET ÉS IRODALOM

„Kiálta, mint oroszlán”

Lapzártakor nem tudni még, hogy ott lesz-e Bob Dylan a Nobel-díjátadón. És hogy ha nem, akkor ez azt jelenti-e vajon, hogy köszöni, nem kéri (merthogy ő „csak egy énekes-táncos”, *just a song and dance man*, ahogy sajtótájékoztatójának álcázott legendás performanszai egyikén mondta volt egyszer régen), vagy csak annyit, hogy majd átveszi valahogy másképpen. *Másképpen*: ahogy szokta – merthogy ő sosem az, aminek nézik, istenítik és akarják, hanem mindig valaki és valami más.

Ahogy már születni sem Bob Dylannek, hanem Robert Allen Zimmermannak született hetvenöt éves; a neve is álnév tehát. Saját gyártású legendái (lírai szerepei?) szerint: a vidéki folkénekes-csodagyereké, aki már kisiskolás korában tucatanynál is többször megszökött otthonról, hogy egy vándorcirkuszhoz csatlakozzék (és a többi és a többi); a „tisztaforrás”-párti protest-mozgalmár híveknek egyszer csak fityiszt mutató rossz fiúé, akiből, rossz társaságba és dübörgő hangfalak közé keveredvén, a „rock Rimbaud-ja”-ként lesz milliók szupersztár-kedvence, hogy azután biblikusán szürreális balladák hol zsidó gyökereit kutató, hol keresztény újjászületést hirdető dalnokaként, hol eltűnve a világ elől, hol zajosan színre lépve megint és megint, újabb és újabb alakváltozatokban mondja, dűnnyögje, kiabálja és suttogja mindig ugyanazt: *It Ain't Me, Babe*, ez nem én vagyok, nem, nem, nem, nem én vagyok, szívem.

Most épp azt játssza, hogy hetvenöt éves. És hogy ő kapta idén az irodalmi Nobel-díjat; másrészt viszont azt, hogy egy ideje koncertturnén van (amely turné a *Never Ending Tour*, azaz a Véget nem érő turné címet viseli, és közelebbről 1988. június 7. óta tart már), és hogy így tehát elképzelhető, hogy a díjat nem fogja tudni átvenni, sajnos.

A Nobel-díjbizottság bejelentése persze nagy lármát keltett. És persze tíz- vagy akár százmillióknak lett véleménye rögvest, és többnyire persze igencsak sarkosak lettek ezek a vélemények. „Persze”, mondom, hiszen Bob Dylant mindenki ismeri. De mivel a többség, kivált a nem angol anyanyelvűeké, csak úgy ismeri őt, ahogy a popsztárokat szokás, a verseit nem vagy nem igazán értők alighanem többen vannak, mint azok, akik értik. És így aztán, szemben, mondjuk, a 2011-es év irodalmi Nobel-díjásával, a nagyszerű svéd Tomas Tranströmerrel, akiről a hazáján kívül aligha tudták milliók, hogy mi fán terem a költészete, ám nagyon is biztosra vették, hogy a Bizottság csakis megfontolt döntést hozhatott, Bob Dylannek alkalmasint a rajongói közül is sokan arra hajlanak most, hogy a precedensteremtő (merthogy a világlíra elmúlt fél évszázadbeli alak- és kontextusváltozásaira reflektáló) döntést túlzásnak tartásák.

A Bizottság mármint az indoklásban Homéroszra és Szapphóra, azaz a költészet és a dal közös genezisére utalva igyekezett minél komolyabb – ha tetszik: minél konzervatívabb – hangot megütetni. Ez sem rossz ötlet, bár újdonsült Nobel-díjaskénti eddigi egyetlen interjújában Bob Dylan maga mintha megmosolyogta volna, amikor tréfásan úgy reagált rá, hogy megnevezte néhány számát, amelyben szerinte is mintha tényleg volnának „homéroszos” elemek.

A veterán Bob Dylan-fordító azonban hadd javasolja inkább egy másik módját a Dylan-szövegek „komolyan” vételének. A javaslat így szól: olvassunk Bob Dylant!

Az interneten ma már bármelyik szövege egyetlen kattintással előhívható. Annak a hazai olvasónak pedig, aki műfordítással is beéri (vagy nem igazán tud angolul), már nem sokat kell várnia a Dylan-dalok új magyar nyelvű kiadására sem. A fordító csupán ahhoz kér még némi türelmet, hogy a legutóbbi, 2006-os kiadáshoz képest javított változattal állhasson elő. Kattintgat hát most ő is: merthogy az internet jóvoltából ma már nemcsak a Dylan-dalok, hanem a „dylanológia” hatalmas (ahogy régen volt szokás mondani: könyvtárnyi) irodalma is kéznyújtásnyira van csupán. A híres Dylan-szövegek egyik leghíresebbikétől, az *All Along the Watchtower*-től pedig például – megint csak – egy kattintásnyira a bibliai Ézsaiás:

...fől, fejedelmek, kenjétek a paizst!

Mert így szólott hozzám az Úr: Menj és állass őrállót, a mit lát, mondja meg.

...És kiálta, mint oroszlán: Uram, az őrtoronyban állok szüntelen napestig, és őrhelyemen állok egész éjszakákon.

És ímé, lovas csapat jött, páros lovagok, és szólott és mondá: Elesett, elesett Babilon...

És észbe kap akkor a fordító; és drámai pillanattá sűrűsödik a Bolond (vagyis a *Joker*) és a Zsivány (azaz a *Thief*) párbeszéde; és miközben nemcsak Bob Dylan dűnnyögését, hanem a woodstocki hős, Jimi Hendrix üvöltését is hallja (*kiálta, mint oroszlán*), a fordító fúr és farag, és nem és nem hagyja abba, míg úgy nem érzi, hogy most már talán tényleg fölsejlik a páros lovagok közelgő ködalkaja a pusztaságban.

Az őrtoronyban – *All Along the Watchtower*

„Kell hogy legyen kiút, zsvány – így szól a bolond –
Ebben a zűrzarvarban itt tehetetlen vagyok
A borom ügynökök isszák, más túrja földemet
Bezzeg hogy melyik mennyit ér, azt nem tudják ezek”

„Ugyan, csak semmi izgalom – a zsvány így legyint –,
Tréfa az élet, érzik ám sokan a mieink

De kettőnkön ez nem fog ki már, más sors vár miránk
Hamis beszédre nincs idő, egy szót se hát tovább”

Órségnek az őrtoronyban herceg állítottatott
A nők csak jártak-keltek, cselédnép csoszogott
Vadmacska mordul valahol messze kint
Lovasok jönnek ketten, szél támad, felsüvít

EGYPERCES ÁHÍTATOK

Egyperces áhítat minden napra

December 1. (csütörtök)

„Lészen az utolsó időkben, hogy erősen fog állani az Úr házá-
nak hegye, hegyeknek felette, és magasabb lesz a halmoknál,
és özönleni fognak hozzá minden pogányok...” (Ézsaiás 2,2)
Talán megvalósul a Messiás eljövetele kapcsán, hogy Izrael
visszanyeri méltatlanul elveszített szerepét az üdvtörténet-
ben. Fontos számunkra, hogy a Sionból jött el számunkra
az, Aki az igét a pogányok számára is megérthetővé tette,
s azt az üzenetet hozta, hogy ők is számíthatnak Isten meg-
váltó szeretetére. Ez talán mindennél nyilvánvalóbb lesz az
utolsó időkben.

December 2. (péntek)

„... a miképen az özönvíz előtt való napokban esznek és isznak
vala, házasodnak és férjhez mennek vala, mind ama napig, a
melyen Noé a bárkába méne, és nem vesznek vala észre sem-
mit, mígnem eljöve az özönvíz és mindnyájukat elragadá: ak-
képen lesz az ember Fiának eljövetele is.” (Máté 33,37-39)
Az emberiségnek folyamatosan mindig van egyfelől világ-
vége hangulata, ugyanakkor pedig a legveszélyeztetettebb
helyeken is éli a maga mindennapi életét. A bombázások
szüneteiben is kinyitnak a válságövezetek piacai, s a temetői
menetek mellett lakodalmas sokadalom is mindennapos.
Nem ezeket kellene mellőznünk, hanem tudva, hogy a vég
minden nappal közelebb van, jó volna az „odafel valókkal”
törődni, és komolyan venni a felkínált isteni menedéket.

December 3. (szombat)

„Igazságban ítéli a gyöngéket, és tökéletességben bíraskodik a
föld szegényei felett...” (Ézsaiás 11,4)

Mint valamilyen forradalmian új irányt, úgy hirdetik egye-
sek az úgynevezett illiberális államot, és azt, hogy le kell
számolni a politikai korrektséggel. Pedig az említett, elve-
tésre ítélt értékek jelentik a gyöngék és szegények számára
a túléléshez szükséges reményt, jogaik védelmét, biztonsá-
gukat. A Messiás tehát, akit várunk, előtérbe helyezi az ő
szempontjaik megoltalmazását.

December 4. (vasárnap)

„Egyenesedjétek fel, és emeljétek fel a fejetekeket, mert közeledik
a megváltásotok.” (Lukács 21,28)

Vannak különösen sötét napjaink, amikor úgy érezzük,
nem tudjuk tovább elviselni a világban tomboló gonosz
erők támadásait. Megaláztatások érnek bennünket, és csüg-
gedés vesz rajtunk erőt. Jézus mégis arra bátorít bennünket,
hogy amikor a leginkább kilátástalannak tűnik helyzetünk,
akkor se adjuk fel, hiszen – mint a nyomasztó éjszaka után
a reggel – küszöbön áll a felmentő isteni megváltás.

December 5. (hétfő)

„Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertya belet nem oltja
ki, a törvényt igazán jelenti meg.” (Ézsaiás 42,3)

Lehet, hogy a népesség nagyobbik része inkább a harsány,
gátlástalan, erőszakos vezetőt várja. Ha eddig ilyen em-
berek nyomták el, most jöjjön valaki, aki hasonló stílusban
lehetetleníti el a mi ellenségeinket. A próféta azonban mást
lát a közelgő Messiásban: gyöngédsége az értéktelennek
ítélt törékeny és pislákoló kicsiségeket is megbecsüli és vé-
delmezi. Ez az igazi reményt keltő erő. Erre várunk teljes
szívvel.

December 6. (kedd)

„... ideje már, hogy az álomból felsejünk... az éjszaka elmúlt, a nap pedig közelget; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit.” (Róma 13,11-12)

Természetes biológiai óránk a nap feljövételével, a világosság jelzéseivel meggyőz bennünket arról, hogy az alvás ideje elmúlt. Innentől kezdve a mi döntésünkön is múlik, hogy határozottan elhagyjuk-e fekhelyünket, vagy tovább álmodozunk. Az apostol arra buzdít, hogy lelkiképpen is ébredjünk fel, szakítva a szunnyadás tehetetlen sodródásával, s nézzünk tettekre készen szembe az ébrenlét kihívásaival.

December 7. (szerda)

„És eljő Sionnak a megváltó, és azoknak, a kik Jákóbban megtérnek hamisságból, szól az Úr.” (Ézsaiás 59,20)

Nemcsak kétezer évvel ezelőtt, hanem most is időszerű Jákob utódai életében is a Megváltó ígérete. Nem tudunk a magunk erejéből igazakká válni, de dönthetünk határozottan arról, hogy elfordulunk hamisságainktól. Ebben az irányváltásban találkozhat Izrael is a megígért megváltóval.

December 8. (csütörtök)

„Emeljétek fel szeméiteket és lássátok meg a tájékokat, hogy már fehérek az aratásra. És, aki arat, jutalmat nyer, és az örök életre gyümölcsöt gyűjt; hogy mind a vető, mind az arató együtt örvendezzen.” (János 4,35a-36)

Jézus egy természeti, mezőgazdasági hasonlattal tanítványai figyelmét egy lelki aratásra irányítja. Az Isten országában is van vetés, és lennie kell aratásnak is, ami mindig a kivételes értékek, vagy egyenesen a jók egybegyűjtésének a hasonlata. Az is igaz lehet, hogy más végzi az ugartörés, előkészítés és vetés munkáját, és megint más végzi el a betakarítást. De ha munkájukat jól végezték, és a jó cél lebegett szemük előtt, akkor a maga idejében együtt fognak majd örvendezni...

December 9. (péntek)

„Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és támasztok Dávidnak igaz magvat, és uralkodik, mint király, és bölcsen cselekszik és méltányosságot és igazságot cselekszik e földön. Az ő idejében megszabadul Júda, és Izrael bátorosan lakozik, és ez lesz az ő neve, a mellyel nevezik őt: Az Úr a mi igazságunk!” (Jeremiás 23,5-6)

Isten támasztja az igaz vezetőt, aki nem zsarnokként, és haramiaként basáskodik népe felett, hanem királyi méltósággal. Nem rögeszméit akarja megvalósítani, és politikai oldaltól függetlenül mindenki számíthat alapvető jogai tiszteletben tartására, és a törvény előtti egyenlőségre. Igen, erre a korra vágyunk, amikor a szabadság és a bátorság egymást erősítik, és nem egy ember „igazsága” érvényesül,

hanem mindannyian homlokunkon viseljük annak a névnek a méltóságát, amit Jeremiás így fogalmaz meg: Az Úr a mi igazságunk.

December 10. (szombat)

„... hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és nagy jeleket és csodákat tesznek, annyira, hogy elhitessék, ha lehet, a választottakat is...” (Máté 24,24)

Már most sem vagyunk könnyű helyzetben, de izgalommal tölt el bennünket az az előrelzés, amit az utolsó idők Krisztus-várásával kapcsolatban az Úr tanított. Eszerint egymást érik majd a különféle álmissások által indított mozgalmak, melyek nem lesznek eredménytelenek, az emberfeletti meg tapasztalható jelek hatásairól nem is beszélve. A választottak sem lesznek biztonságban, de mégsem kell aggódnunk, ha megmaradnak Isten ígéje világos tanításánál és az evangéliumokból megismert Mester hűségese követése mellett.

December 11. (Advent harmadik vasárnapja)

„...összeszedem a szétszórtaakat, és híresekké és nevesekké teszem őket az ő gyalázatjoknak egész földén.” (Sofóniás 3,19b)

Talán vonatkozik ez a prófécia az egész földön száműzetett és szétszóródott zsidóságra, de alkalmasint minden szegényre és elnyomottra, mindazokra, akik szenvedések és megaláztatások között, félelemben élnek. Hangozzék feljűk ma az az üzenet, hogy ott kapnak az Úrtól vigasztalást, dicsőséget és elégtételt, ahol eddig büntetlenül bántották őket.

December 12. (hétfő)

„Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és az Isten harsonája, maga az Úr fog alászállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, azután mi, akik élünk, és megmaradunk, velük együtt elragadtatunk felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk. Vigasztaljátok tehát egymást ezekkel az igéekkel!” (1Thesszalónika 4,16-18)

Már az első század keresztény gyülekezeteit is erősen foglalkoztatta az a gondolat, hogy mikor jön el az Úr, és van-e folytatás, örök élet. A Thesszalónikában élő testvéreknek írt hajdani levél (még ha az ő napjaikra ígérte is a feltámadást és elragadtatást) vigaszul született: az apostol mély meggyőződése áradt belőle, annak hite, hogy semmi nem szakaszthat el bennünket az Úrral való áldott közösségtől. Évszázadok teltek el azóta, a bizonyossággal hirdetett vigasztaló üzenet mégis aktuális ma is.

December 13. (kedd)

„Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és megbizonyítom az én jó szómat, a melyet az Izrael házának és a Júda házának szóltam.” (Jeremiás 33,14)

Gyakori kiábrándultságunkban hangoztatni szoktuk, hogy

a jelenleginél is rosszabb folytatás fog bizonyára bekövetkezni. Isten ígérete azonban átívelve korokon, jó és rossz történelmi korszakokon azt sugallja, hogy a korábbi, népe javát ígérő kijelentések bizonyosan beteljesülnek. Az igazmondó Isten nem okoz csalódást!

December 14. (szerda)

„Mikor pedig eljő az embernek Fia az ő dicsőségében, és ő vele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének királyi székébe. És elébe gyűjtenek mind a népek, és elválasztja őket egymástól, miként a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől.” (Máté 25,31-32)

Nemcsak az egyének, de a népek is készülhetnek az Úr ítéletes eljövételére. Hogy hogyan viszonyultak a gyengékhez, szegényekhez, menekülőkhöz mint nép, azt már ma is figyeli a földi közvélemény is. Vannak befogadó és gyűlölködő népek. Vannak irgalmasok és vannak irgalmatlanok. Ha valaki megtagadja az emberiesség kötelezettségeit, az nem számíthat az Úr irgalmára sem. Vajon miért nem jut ez eszünkbe, amikor oly könnyedén azonosulunk a gyűlöletkampányok plakátjaival?

December 15. (csütörtök)

„... megtérnek Izrael fiai és keresik az Urat, az ő Istenöket, és Dávidot, az ő királyukat, és remegve folyamodnak az Úrhoz és az ő jóságához az utolsó időkben.” (Hóseás 3,5)

A régi-régi prófécia olyan korban ábrázolja Izraelt, amikor már nincs király, és megszűnt az áldozat is. Az utolsó időről szól ez az üzenet. Reményt keltő ez a prófétai beszéd. Azt hirdeti, hogy a még oly kedves, de rég odaveszett hagyományok nélkül is odatalálhatunk jóságos mennyei Atyánkhoz.

December 16. (péntek)

„Legyetek azért, atyámfiai, béketűrők az Úrnak eljövételéig. Ímé a szántóvető várja a földnek drága gyümölcsét, béketűrőssel várja, míg reggeli és estveli esőt kap.” (Jakab 5,7)

A levél első, a mezőgazdaságban jártas olvasói még pontosan értették az apostol szavait. A paraszti munka ugyanis kiszolgáltatottság is. Vannak szempontok, melyek nem függenek a gazdától. Az ő dolga az, hogy mindentől függetlenül a maga idejében vessen. S ha eljön a pillanat, álljon készen az aratásra. Hogy lesz-e elég napfény és eső, ezt nem irányíthatja, csak kérheti felülről. Szüksége van azonban az időjárás Ura iránti bizalomra, és a kilátástalannak tűnő pillanatokban való kitartó reménykedésre is. Épp így lelki, szellemi reményeink terén is igaz: az Úr időben fog érkezni.

December 17. (szombat)

„Akkor változtatom majd a népek ajkát tisztává, hogy mind segítségül hívják az Úr nevét, hogy egy akarattal szolgálják őt.” (Sofóniás 3,9)

A „tisztátalan ajkúság” nem a káromkodás és a felelőtlen esküdözést jelenti most, hanem az arra való képtelenséget, hogy hitvallóan beszéljünk a ma is cselekvő, élő Istenről. A próféta nem a tudatlan világot ostromozza. A néma és befelé forduló hívő emberekért aggódik. Tisztítja meg a szánkat az Úr, hogy bátran hirdethessük az ő szabadító üzenetét.

December 18. (Advent negyedik vasárnapja)

„Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek! ... Az Úr közel!” (Filippi 4,4.5b)

Bizony, így az év legsötétebb napjához közeledve szükségünk van a biztató felszólításra: Ne feledkezzünk meg az öröm áldásairól! Igaz lenne, hogy rajtunk is múlik, képesek vagyunk-e örömmre hangolódni akkor is, ha emberileg erre semmi okunk sincsen? Így van, az Úrban való öröm a fogságban lévő apostol nagy megtapasztalása is volt. A mi belső békességünk és reménykedésünk sincs kiszolgáltatva a pillanatnyi próbáknak. Az Úr minden nappal közelebb van. Boldogok vagyunk, hogy jön.

December 19. (hétfő)

„És e napon lesz, hogy élő vizek jönek ki Jeruzsálemből, felerészök a napkeleti tenger felé, felerészök pedig a nyugati tenger felé, és nyárban és télben is úgy lesz. És az Úr lesz az egész földnek királya, e napon egy Úr leszen, és a neve is egy.” (Zakariás 14,8-9)

Hogy mit is jelent a Jeruzsálemből fakadó forrás, amely részben a napkeleti tenger felé, másrészt pedig a nyugati nagyvíz irányába folyik, pontosan ma már megfejteni nem tudjuk. Valószínű, hogy a próféta lelki hatásokról beszél, arról a meggyőződéséről, hogy az egyetlen Istenről szóló üzenet lesz keleten és nyugaton minden nép vigasztalása. Az élő víz, az örömezenet mindannyiunk lelki szomjúságát oltja, és életet hoz számunkra. Az is nagy megnyugvással és reménységgel tölt el bennünket, hogy egyetlen irányító akarat uralkodik majd a földön, és ez nem egyik vagy másik nagyhatalomtól, hanem az egyetlen valóságos és örökkévaló királyi uralomtól, az Úrtól függ majd.

December 20. (kedd)

„Mert megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek, A mely arra tanít minket, hogy megtagadván a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértéktelenen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon: Várván ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését.” (Titusz 2,11-13)

Vannak dolgok, melyekre várunk, és vannak dolgok, amelyekre nem kell már várnunk. Isten üdvözítő kegyelme az egész valaha élt emberiség közös kincse. Ez mindannyiunk számára elérhető és megtapasztalható módon megjelent.

Ennek hatása nem maradhat el, ez ösztönöz bennünket megtérésre és szent életre. Amire várunk, az a megtartó Jézus Krisztus dicsőséges megjelenése. Ahogyan ígénk első fele is ígéretből valósággá lett, úgy a második kijelentés is bizonyosan megvalósul a maga idejében.

December 21. (szerda)

„Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálcza támad Izráelből...” (4Mózes 24,17a)

Valaki, aki nem tartozott Isten népéhez, s ráadásul engedetlenül indult el egy feladatra, amit jól megfizettek az adott helyen, mégsem tehet mást, mint amire a Lélek indítja. Ez pedig az, hogy átok helyett mondjon áldást. Amit lát, nem is az adott pillanatban, hanem valamikor a távoli jövőben válik valósággá, mégis helyénvaló, ha a történelem jelenlegi szereplői idő előtt értesülnek róla. Az adott helyzettől függetlenül hadd kötelezzék el magukat ők is az áldás mellett. Legyen a várva várt igazságos Megváltó az ő életük vezérlő csillaga is.

December 22. (csütörtök)

„...az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög... mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.” (Róma 8,22,23)

Arra akarunk gondolni, hogy nem csupán szellemi értékek: szabadság, igazság, méltányosság, üdvösség valósulnak meg egy napon, hanem bekövetkezik az a hihetetlennek tűnő átalakulás is, amit nem lehetetleníthet el sem tűz, sem erőzión, hogy tudniillik, testünk is megtapasztalja a feltámadás és átalakulás csodáját.

December 23. (péntek)

„Örüljenek az egek és örvendezzen a föld; harsogjon a tenger és minden benne való! Viduljon a mező és minden, a mi rajta van; örvend akkor az erdő minden fája is, az Úrnak orcája előtt, mert eljön, mert eljön, hogy megítélje e földet. Megítéli majd a világot igazsággal, és a népeket az ő hűségével.” (Zsoltárok 96,11-13)

A költő nemcsak az emberiséget, hanem az egész élővilágot (most kifejezetten az erdő fáit és a tenger élőlényeit) hívja az Úr eljövételének boldog fogadására. Ne feledjük azonban, hogy nemcsak az eljövetelel van a hangsúly, hanem azon is, hogy aki érkezik, az „igazsággal” és „az ő hűségével” ítél meg majd mindent, a kizsákmányolt tengereket, a kivágásra ítélt erdőket, és az elnyomott népeket egyaránt. Boldog pillanat! Jöjj el mielőbb!

December 24. Szenteste (szombat)

„Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, ta-

nácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fedelmének.” (Ézsaiás 9,6)

Mint mindig, ma is sötét lesz az éjszaka. Különösen nehéz lesz ez azoknak, akik nélkülöznek, háborúban vagy elnyomatás alatt tengetik napjaikat, vagy egyszerűen csak életet hordoznak a szívük alatt, és éppen most jutnak el a szülésig. Vajúdni fognak, és ez sok fájdalommal jár. De éppen az ő esetük bizonyítja azt, hogy nem az éjszakát kell rettegnünk, hanem örülhetünk az élet diadalának. Ami eljön, az magában hordozza a csodát, a bölcsességet, az isteni erőt, az örökkévalóság és a békesség gondolatát. Ámen! Úgy legyen!

December 25. Karácsony ünnepe (vasárnap)

„Ezért ad jelt néktek az Úr maga: Imé, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek...” (Ézsaiás 7,14)

Vajon mi a „jel”? Vajon az, hogy egy éppen hogy csak a serdülőkort elhagyó menyecske életet ad egy kis magzatnak, vagy abban kell keresnünk a különös üzenetet, amit az újszülött neve üzen a világnak. Egy nagy gondolkodó minden frissen érkezett kisgyermekben Istennek az emberiség iránti bizalmát vélte fölfedezni. Most azonban még többet megérthetünk: az Úr közel jön hozzánk, velünk van, a mi oldalunkon, és nem elnyomóink oldalán áll. Nem akarjuk, hogy helyettünk cselekedjék, nem akarjuk, hogy megkíméljen a próbáktól, de hálás szívvel köszönjük, hogy életünk legnehezebb óráiban is mindig velünk lesz.

December 26. Karácsony második napja (hétfő)

„Megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete.” (Titusz 3,4)

Ugyanebből a levélből már vettünk egy ígét, mely arról szólt, hogy megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden emberben. Most ehhez az általános nagy ajándékhoz kapunk valamit múltó életünk idejére is. Már most élvezhetjük minden dolgunkban a jóságát és az emberszeretetét. Az utóbbi idegen szóval humanizmusnak is szokták nevezni, ami ellen az önkényuralom hívei mindig hadat indítanak. Pedig nem az eszmék diadala a fontos, hanem az ember, akit a Mindenható boldogságra, majd üdvösségre teremtett. Semmiféle embertelenség vagy igazságtalanság nem elfogadható, bármilyen magasztosnak hazudott eszme érdekében hirdetik és gyakorolják a hatalom múlandó birtokosai. Az örök minta az Úr. Isten jóságos és emberszerető. Ennek érvényesülésére várunk most is.

December 27. (kedd)

„Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” (Jób 19,25)

Micsoda kilátástalan helyzet volt az, amiben a régi-régi kor szenvedő embere, Jób tengette a napjait. Gyermekait tragédia érte, vagyonát elrabolták, gyógyíthatatlan, súlyos be-

A Makkabeusoknak a szíriai görögök feletti győzelmére (i. e. 165.), a jeruzsálemi szentély megtisztítására és újraavatására, valamint a nyolc napon át égő mécses csodájára emlékeznek. Azon zsidó ünnepek közé tartozik, melyek nem a Tórán alapulnak (ilyen még például a purim), abban egyedi, hogy egy hadi eseményt örökít meg a nép emlékezetében. Jézus Krisztus is rendszeresen feljárt Jeruzsálembé megünnepelni a Hanukát (János 10,22-23).

tegségbe esett, ráadásul a felesége és a barátai is szembe fordultak vele. Ebben a helyzetében már-már összetévesztette az Urat a Sátánnal. Ilyen mélységből csendül fel örök hitvalló üzenete: történetének vége nem a felejtés és az elmúlás, a porrá való szétomlás lesz, hanem annak a győzelme, aki örökké él, és aki erre az örök életre akarja szenvedő szolgáját is megváltani.

December 28. (szerda)

„Fordulj hozzám Uram, mentsd meg életemet, szabadíts meg, mert irgalmas vagy!” (Zsoltárok 6,5)

A bajban az a képzetünk, hogy Isten elfordult tőlünk, sorsunkra hagyott minket, olyan rabságban, melyből emberi segítség már nem szabadíthat ki. Igazunkra nem hivatkozhatunk, ám mégsem maradunk fogódzó nélkül. Isten irgalma is megszólítható. Erről szól egész megváltásunk, ezért reménytelen a várakozásunk. Ezért hisszük, hogy ezt a mostani imánkat is bizonyosan meghallgatja az Úr.

December 29. (csütörtök)

„Erősítetek a lankadt kezeket, és szilárdítátok a tántorgó térdeteket. Mondjátok a remegő szívűeknek: legyetek erősek, ne féljete! Imé, Istenetek igazságot szolgáltat, az Isten, a ki megfizet, Ó jó, és megszabadít titeket!” (Ézsaiás 35,3-4)

Mint egy ostromlott városban kihirdetett napi parancs, olyan ez az ige. A tiszték azt a parancsot kapják, hogy a védők és a védettek között elsősorban ne hatásosabb fegyvereket osztogassanak, hanem öntsenek lelket a katonáikba. Természetes, hogy remeg a térdük, és tétova a kezük. A jó vezetőnek hinnie kell, hogy a szavaknak igen is van hatásuk. Nem üres beszéd, ha bátran hirdetjük: ne féljete! Azt is meg tudjuk mondani, hogy miért bátorodhatunk neki: nem vagyunk ugyanis egyedül akkor sem, ha az ellenség bekerített volna minket. A legnagyobb hata-

lom áll mögöttünk és mellettünk, aki a megfelelő pillanatban színre lép, igazságot szolgáltat nekünk, és megsza-

December 30. (péntek)

„A világon nyomorúságok lesz, de bizzatok: én legyőztem a világot.” (János 16,33b)

Ma megköszönjük az Úrnak, hogy nem ringat bennünket hamis biztonságban. Szükségünk van arra, hogy tudjuk, a világ, amiben élünk, kíméletlen és irgalmatlan. Helytelen dolog lenne azonban, ha meghunyászkodnánk előtte, és behódolnánk akaratainak. Legyőzött ellenféllel van ugyanis dolgunk. Nem mi vívtuk ki a diadalt. Ha így lenne, úgysem tudnánk ezt a sikert kihasználni és fenntartani. Aki győzött és a kezében tart mindent: a mi Urunk. Az Ő elvei, az Ő jó szándéka, az Ő üdvözítő akarata fog mindent meghatározni a világon.

December 31. Óév este (szombat)

„Örüljünk és örvendezzünk, és adjunk dicsőséget néki, mert eljött a Bárány menyegzője, és az ő felesége elkészítette magát, és adatott annak, hogy felöltözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba; mert a fehér gyolcs a szenteknek igazságos cselekedetei.” (Jelenések 19,7-8)

A naptári év végén meg egyszer ünneplőbe öltözünk. A Biblia szerint öngigazságunk olyan, mint a fertőző rongy (ha ruhaként használjuk, ezt régies szóval condrának neveztek). Így nem mehetünk társaságba, esküvőre, pláne nem állhatunk az oltárhoz a szeretett társal. Létezik másfajta „viselet” is. Átöltözhetnél akár még ma is, az utolsó napon sem késő, hogy magadra öltsd a szentek igazságos cselekedeteit.

IG

HÍRMOZAIK

TÖBB SZÁZ SPANYOLAJKÚ FIATAL SÉTÁLT KI TŰNTETŐLEG EGY ÉSZAK-KAROLINAI METODISTA IFJÚSÁGI KONFERENCIA EGYIK ÜLÉSÉRŐL, AMELYNEK SORÁN ARRÓL VOLT SZÓ, HOGYAN DOLGOZZÁK FEL A SPANYOLAJKÚ FIATALOK A RASSZIZMUS OKOZTA FÁJDALMAKAT. Edgar Vergara tiszteletes, az észak-karolinai konferencia latinajkú szolgálatának elnöke elmondta, hogy a konferencián Donald Trumpot támogató, „Make America Great Again” (Tegyük Amerikát ismét naggyá!) feliratú sapkákat viselő fiatalok megfélemlítették a spanyolajkú fiatalokat, irányukban gyűlölettel viselkedtek. Egyikükre titokban olyan ruhacsipeszt tűzött valaki, amelynek egyik oldalára azt írta: „Build a Wall” (Építsünk falat!), a másikkra: „I love Trump” (Szeretem Trumpot). A ruhacsipeszeket az eredeti elképzelés szerint arra használták volna a fiatalok, hogy bátorító igeversekkel lepjék meg egymást. Az ilyen, és ehhez hasonló kirekesztő magatartás miatt most az észak-karolinai konferencia hivatalos közleményt készül megfogalmazni azzal kapcsolatban, hogy a Krisztus szeretetét kereső spanyolajkú fiataloknak az elfogadás és szeretet helyett elutasítást és megaláztatást kellett elszívniuk.

(Forrás: umc.org)

Búcsú a Roma Parlamenttől

(Az alábbiakban Horváth Aladár és Zsigó Jenő nyílt levelének kivonatát közöljük)

2016. november 2-án a józsefvárosi Tavaszmező utcában nyilvános „gyászszertartáson” vett búcsút a Magyarországi Roma Parlament az állam által feltört, kirabolt, és ledózerolni tervezett székházától, ahol 25 éven át működött. Az állami terrornak, amely megszüntette a Népszabadságot, a Roma Parlament felszámolása a következő állomása. Történik ez hazug, mondvá csinált indokkal, életveszélyre hivatkozva, miközben kormányrendelet jelenik meg, hogy másnak van szüksége az épületre.

A Józsefvárosi Önkormányzat az elmúlt években többször kísérletet tett már arra, hogy elűzze az egyedülként fennmaradt független, rendszerkritikus ernyőszervezetet. 2011-12-ben bíróság állapította meg, hogy a Roma Parlament nem tartozik a tulajdonosnak és a közüzemi vállaltoknak sem. Ekkor az önkormányzat elállt a pertől, azonban ígérete ellenére – tartozásra hivatkozva, egyoldalúan és törvénytelenül – fölmondott bérleti jogviszonyunkat nem állította helyre, s ezzel „elérte”, hogy jogcím nélküli lakók lettünk a székházunkban. Ezzel kizártak minket mindenféle pályázási lehetőségéből is.

Ezek után a szervezet vezetése és tagsága kényszerűen lecsökkentette a működés és a fenntartás költségeit, amelyeket magánjöveldelmeiből fedezett, miközben kormányhatározat rendelkezik egy új Fővárosi Roma Kulturális és Módszertani Oktatási Központ megvalósításáról. Hogy az új intézményt a Roma Parlament romjain gondolták el, arról másfél éve hallottunk először. A tárgyalásba bevont szakértőktől tudtuk meg, hogy Schmidt Mária Kocsis Máté józsefvárosi polgármesterrel együtt úgy döntött, a Roma Parlamentnek is székhelyet adó új épületet a Tavaszmező u. 6. szám alatt építik majd fel. Múlt év júliusában fölkerestük a polgármestert, és arra kértük, szíveskedjen minket is bevonni az egyeztetésbe, amit meg is ígért, de azóta egyetlen ilyen megbeszélésre sem hívták meg a szervezetünket.

Rendelkezésünkre áll az a kiváló építészeti koncepció, amit 2009-ben a Roma Parlament szakemberei más civil szervezetekkel karöltve terveztek meg, s amely a Tavaszmező utca 4-6. szám alatt egy saját kulturális, közösségi centrum kialakítását célozta. Sajnos, úgy tűnik ebből semmi sem lesz.

2016. április 14-én levelet írtunk az EMMI miniszterének, a főpolgármesternek és a kerület vezetésének, amelyben kértük őket, hogy vagy hagyják meg korábbi székhelyén a Roma Parlamentet, és a helyi önkormányzat kössön velünk újra hosszútávú szerződést, vagy biztosítsanak legalább hasonló nagyságú, azonos minőségű, a rendezvényeink megtartására és a több mint 200 darabos festménygyűjteményünk tárolására, kiállítására is alkalmas, jól megközelíthető másik ingatlant. A levelünkre 2016. május 9-én Czibere Károly, az EMMI társadalmi felzárkóztatásért felelős államtitkára válaszolt. Ebben azt írta, hogy a Tavaszmező u. 6. alatt lesz a „Fővárosi Roma Központ”, amelynek „céljával egyetért a neves roma művészekből álló védnöki grémium is... Reményeink szerint mihamarabb sikerül megoldást találni szervezetük elhelyezését illetően.”

Két héttel később a sajtóból szereztünk tudomást arról, hogy bírói úton tesz kísérletet az önkormányzat a Roma Parlament kilakoltatására. Egyértelművé vált számunkra, hogy a politika részéről a Roma Parlament eltüntetése, és nem elhelyezése a cél!

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulóján a józsefvárosi önkormányzat hivatalnokai karhatalommal föl-törték, majd kiürítették és lezárták a Roma Parlament bírósági per alatt lévő székhelyét. Az akció hivatalos indoklása az épület állítólagos életveszélyessége volt.

Így nem csoda, hogy az „életveszély” elhárítását követően sem léphettünk be a székházunkba. Szellemi és kulturális vagyontárgyainkat, a képzőművészeti közgyűjteményt, az irattárat, a pénzügyi dokumentációt, a 25 év alatt fölhalmozott értékeinket a mi közreműködésünk nélkül, törvénytelenül leltározták, és általunk ismeretlen helyre szállították.

Megállíthatatlannak látszik a folyamat, miszerint Magyarország illiberális (más megfogalmazásban diktatórikus) állama erőszakkal lerombolja a polgárjogi mozgalom 25 éves történelmi falait, és gyarmatosítja kulturális és szellemi örökségét. Korporatív rendszerében maga épít kormánypárti kulturális és közéleti központot, amelynek védnöki testületében a maga képére formált szervilis roma értelmiség foglalhat helyet.

Bármennyire fájdalmas, mindez várható volt. Ebben a helyzetben el kell búcsúznunk a Roma Parlament patinás épületétől, a kovácsoltvas lépcsődíszektől, a stukkóktól, a homlokzaton máig látható '56-os golyók nyomaitól, a lépcsőházi freskótól, a színháztermünkötől. A házunktól. De az abban képviselt polgárjogi forradalmi eszméktől nem búcsúzhatunk el mindaddig, amíg meg nem valósul álmaink, a romák egyenlő méltósága, esélye a polgárosodásra.

A „nonkonformisták Pálja”-ként emlegetett Annesley neves presbiteriánus, majd nonkonformista teológus, prédikátor, nemesi családból származó magas rangú közéleti személyiség volt, aki szoros kapcsolatot ápol a puritánokkal, disszenterekkel is. Az ő lánya volt az ihletett írói vénával bíró, kiterjedt levelezést folytató, rendkívüli szervezői tehetségű, kegyességével kitűnő Susanna Annesley, Wesley János édesanyja, aki 13 éves korában teológiai megfontolásból elhagyta szüleinek szigorú kálvinizmusát, és az anglikán egyház kötelékébe lépett.

AJÁNLÓ

FILM

Mennyei Királyság (Kingdom of Heaven)

amerikai-angol-marokkói-német-spanyol film,
145 perc, 2005.

srendező: Ridley Scott

Szereplők:

Orlando Bloom (Balian of Ibelin)

Liam Neeson (Godfrey of Ibelin)

Eva Green (Sybilla)

Jeremy Irons (Tiberias)

Marton Csokas (Guy de Lusignan)

„Az ember mozdulhat parancsra. A fiú követheti atyját. De ne feledd, ha királyok mozgatnak is téged, vagy hatalmasok, a lelkedért egyedül te felelsz. Isten előtt állva nem mondhatod, hogy mások parancsára cselekedtél, vagy hogy az erény nem volt járható út a számodra. Az nem lesz mentség...”

KÖNYV

Selma Lagerlöf: Jeruzsálem

Palatinus, Budapest, 2008

„Én veled lészek! és ez lesz a jele, hogy én küldöttelek téged, hogy mikor kibozod a népet Égyiptomból, ezen a hegyen fogtok szolgálni az Istennek.” (2Mózes 3,12)

Egy chicagói házaspár, Anna és Horatio Spafford személyes tragédiája által hajtvá (öt gyermeküket veszítették el) 1881-ben egy kisebb különítménnyel Jeruzsálembe utazik, hogy ott egy ideális, már-már utopisztikus közösséget alakítsanak ki, melyet később Amerikai Kolóniának neveznek el.

Céljuk, hogy önzetlenül segítsék a város rászoruló lakóit, s mindezt a vallásszabadság jegyében tegyék, ezáltal elnyerve mind a zsidó, mind a muzulmán közösség jóindulatát. Az amerikaiakhoz néhány évvel később egy svéd parasztkból álló csoport is csatlakozott – az ő történetéről szól Selma Lagerlöf regénye.

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

A „Hogyan jön el Jézus?” kérdésre az alábbiak bizonyára nem adnak választ, de segítenek, hogy hittel és derűvel várjuk a Messiást.

Egy prédikátor, aki hívei testi egészségével is igyekezett törődni, így tanította őket: „Fogyókúrázzatok testvérek, hogy könnyű dolga legyen az Úrnak, ha el akar vinni magával!” Valaki, aki esti imádsága közben elaludt, majd felébredve kicsit restelkedett, de folytatni akarta beszélgetését Istennel, így szabadkozott: „Hoppá, Uram!”

„Én minden lefekvéskor kérem az urak seregét, hogy védjen meg engem!” Talán inkább a Seregek Urát akarta az elbeszélő említeni, mert azt biztos ő is tudja, hogy az előbb említettekre kevésbé számíthat.

„Én értem biztos eljön a Messiás és elvisz magával az égbe” – dicsekedett valaki, mire a következő megszentelődésre felhívás hangzott el a gyülekezetben: „Ha majd így lesz, ne felejtse el lerúgni lábáról a gumicsizmát, amit kölcsönkért, de azóta sem adott vissza!”

„Te is csak oda kerülsz ahová mi!” – igyekeztek hitében megingatni Jóska bácsit a falubeliek, de ő így tett bizonyosságot: „Azért az mégsem úgy van, hogy meghalok, elásnak, oszt uccu neki!”

